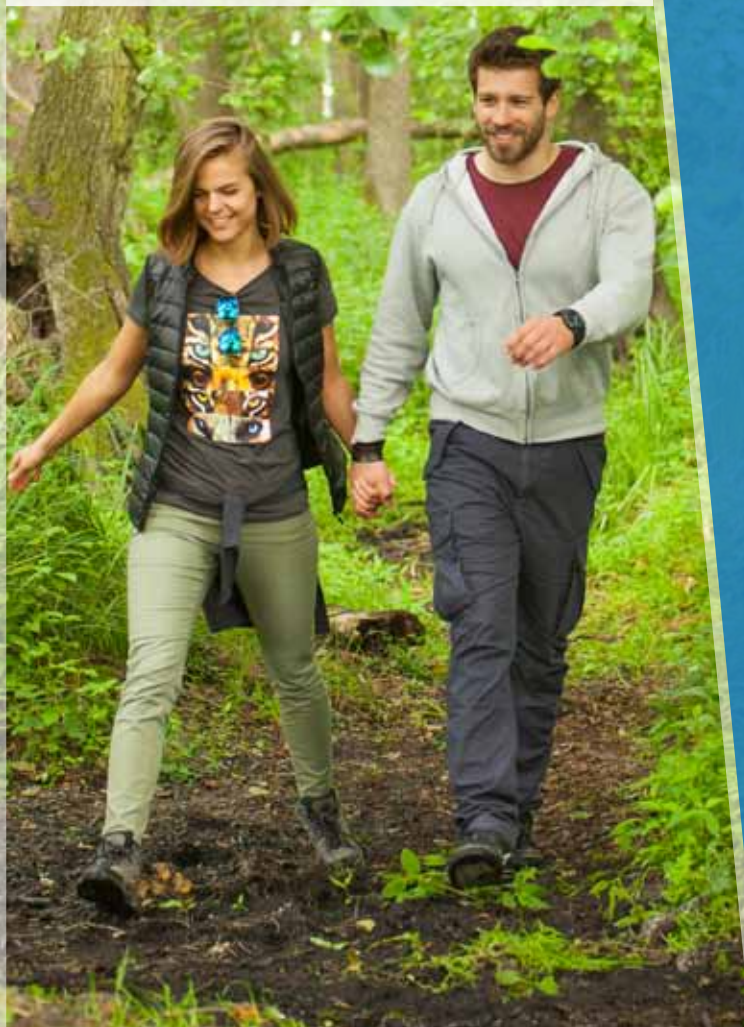

ÉLMÉNY? TERMÉSZETESEN!

BEMUTATÓHELYEK, PROGRAMOK

ÚTRA FEL!

Hazánk területének mintegy 10 százaléka természetvédelmi oltalom alatt áll. Tíz nemzeti parkunkban, 39 tájvédelmi körzetünkben és számos természetvédelmi területünkön sűrű erdőkkel borított hegységek, szelíden hullámzó domb-ságok, vadregényes folyóvízi árterek, végtelen síkságok és páratlan kincseket rejtő karsztvidékek váltakoznak. Ezek felfedezésére hívjuk most Önöket!

Indulás előtt azonban érdemes tisztázni, hogy pontosan mi is a...

...természetvédelmi látogatóközpont

A nemzeti park valamely fő belépési pontján vagy központi fekvésű részén találjuk, így minden túra ajánlott kezdőpontja. A nemzeti park képzett munkatársaitól tájékoztatást kaphatunk a védett természeti terület bejárásának lehetőségeiről. A látogatóközpont interaktív kiállítása emellett időjárástól függetlenül lehetőséget biztosít a nemzeti park gazdag természeti és kulturális örökségének, valamint az itt folyó természetvédelmi tevékenységnek a megismerésére. Ráadásként kiadványokat, a nemzeti parki túrára emlékeztető ajándéktárgyakat és nemzeti parki termékeket is vásárolhatunk.

...tanösvény

Tematikus túraútvonal, amelyen állomáshelyekhez kötődően, táblák és kiadványok segítségével ismerhető meg az érintett terület természeti és kulturális öröksége. Különösen azok számára ajánljuk, akik a természetet önállóan, aktívan szeretnék megismerni.

...tematikus természetvédelmi bemutatóhely

A természeti vagy kulturális örökség egy-egy szeletének részletes bemutatására szolgáló ökoturisztikai létesítmény. A Magyar Nemzeti Parkokban számos látványos földtani bemutatóhely, a föld alatti világ csodáit feltáró turisztikai barlang és régi magyar háziállatok megismerését biztosító bemutatómajor várja az érdeklődőket.

...szakvezetéses túra

Természeti és kultúrtörténeti látnivalók felkeresése, megismerése szakképzett túravezetők segítségével. A képzett szakvezetők az egyéni látogatók előtt gyakran rejtve maradó összefüggéseket is feltárva, élményszerűen mutatják be az örökségi helyszíneket. A védett természeti területek egy részén – például a fokozottan védett területeken és az egyéb, látogatással szemben érzékeny területeken – ez az egyetlen módja a természeti örökség megismerésének.

És most már indulhatunk is az új élmények nyomába!

JELMAGYARÁZAT:

különösen ajánljuk az ifjúsági korosztálynak

különösen ajánljuk gyermekes családoknak

különösen ajánljuk a senior korosztálynak

Széchenyi Pihenőkártya-elfogadóhely

akadálymentes

kerékpárkölcsonzés

sátorozás

NEMZETI PARKI KIEMELT RENDEZVÉNYEK, 2018

WWW.MAGYARNEMZETIPARKOK.HU/PROGRAMOK

DÁTUM	NEMZETI PARK	HELYSZÍN	PROGRAM	DÁTUM	NEMZETI PARK	HELYSZÍN	PROGRAM
március 1–31.	Országsszerte a barlangos nemzeti parkok területén (Aggteleki, Bükk, Balaton-felvidéki, Duna-Dráva, Duna-Ipoly Nemzeti Park)		Barlangjünk! – március a barlangok hónapja	május 29 – június 3.	Bükk Nemzeti Park	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	Európai Geoparkok Hete
március 16–23.	Aggteleki, Bükk, Balaton-felvidéki, Duna-Ipoly, Körös-Maros Nemzeti Park	Jósvafő Kúria – Oktatóközpont (03. 20.); Bodrogkeresztúr – Tájégségi Iroda (03. 22.); Nyugati Kapu Látogatóközpont (03. 23.); Kis-Balaton: Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház (03.18.); Királyrét – Hiúz Ház; Körösvölgyi Látogatóközpont és Állatpark (03.16.)	Zöld programok a Víz Világnapján	június 1–2. június 2.	Őrségi Nemzeti Park Bükk Nemzeti Park Igazgatóság	Szalafő – Pityerszer Mátrai Tájvédelmi Körzet	Őrségi Lepkekaland Túra az ország tetején (Kékestetőről indul)
április 7.	Bükk Nemzeti Park	Nyugati Kapu Látogatóközpont	Csillagászati Világnap	június 8–9.	Hortobágyi Nemzeti Park	Hortobágy-Máta puszta	Asztro-Gasztró túra – egy hamisítatlan pásztoréjszaka
április 7.	Fertő-Hanság Nemzeti Park	1. Hansági-főcsatorna parkoló 2. Nyirkai-Hany	Kezdő Madarászok Napja	június 9.	Duna-Ipoly Nemzeti Park	Budapest – Jókai-kert	Jókai kora, Jókai bora – borkóstolóval egybekötött irodalomtörténeti est
április 7.	Kiskunsági Nemzeti Park	Kunszentmiklós – Böszörmény	Tűzokénp Böszörmény	június 22 – legkésőbb június 28-ig	Balaton-felvidéki Nemzeti Park	Tihany – Levendula Ház Látogatóközpont	Levendula Hetek, Levendula Szedd Magad
április 13–15.	Országsszerte a nemzeti parkok területén		Csillagszék nemzeti parkjainkban	július 1.	Kiskunsági Nemzeti Park	Bugac	Magyar pásztorok találkozója
április 18–24.	Országsszerte a nemzeti parkok területén		Rendezvények a Föld Napján	július 7. augusztus 11.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Duna-Dráva Nemzeti Park	Kápolnászapolyi Bivalyrezervátum Szaporca – Ős-Dráva Látogatóközpont	Bivalyfesztivál Magyar Pásztorok Terelőversenye
április 28.	Hortobágyi Nemzeti Park	Hortobágy – Pásztor múzeum, Vásártér	Szent György-napi Kihajtási Ünnepe és Kézművesvásár – Világörökségünk a Puszta napja	augusztus 17–19.	Aggteleki Nemzeti Park	Jósvafő – lovaspálya	X. Jósvafői Hucul Lovasnapok és VII. Nemzetközi Patkolókovács Verseny
május 5–9.	Országsszerte a nemzeti parkok területén		Kirándulások a Madarak és Fák Napján	szeptember 15.	Duna-Ipoly Nemzeti Park	Dömös	Dömösi Zöld Forgató
május 12.	Körös-Maros Nemzeti Park	Déaványa – Sterbetz István Tűzokénp Látogatóközpont	III. Tűzokénp	szeptember 28–30.	Őrségi Nemzeti Park	Szalafő-Pityerszer	XV. Őrségi Tökfesztivál
május 19. május 19.	Körös-Maros Nemzeti Park Bükk Nemzeti Park	Biharugra Nyugati Kapu Látogatóközpont	VI. Bihari Táj Napja Orchidea nap és fotós túra (boldogasszony papucs)	október 6. és 13.	Országsszerte számos védett természeti területen		Geotóp Napok a földtudományi természeti értékek védelmére
május 25–27.	Fertő-Hanság Nemzeti Park	Sopron	Magyar Nemzeti Parkok Hete 2018 – nyitórendezvény a Soproni Bornapokkal közös szervezésben	október 13.	Fertő-Hanság Nemzeti Park	Sarród, Hídi-majom és Lászlómajom	XII. Dunántúli Magyar Szürke Szarvasmarha Tenyészbizka Szemle és Vásár
május 28–június 3. május 26.	Országsszerte a nemzeti parkok területén - részletes információ: www.magyarnemzetiparkok.hu/mnph Bükk és Aggteleki Nemzeti Park	Szilvásvárad – Aggtelek	Magyar Nemzeti Parkok Hete 2018 XX. Bükk-Aggtelek kerékpártúra az Európai Nemzeti Parkok Napján	október 20. október 20–21.	Bükk Nemzeti Park Hortobágyi Nemzeti Park	Tiszabábolna Hortobágy – HNP Látogatóközpont, Pásztor múzeum, Vásártér	Vándormadarak a Borsodi Mezőségben Szent Dömötör-napi Behajtási Ünnepe és Darufesztivál
				november 9–10. november 24.	Kiskunsági Nemzeti Park Duna-Ipoly Nemzeti Park	Szegedi Fehér-tó Tata, Öreg-tó	VII. Fehértavi darvadózás XVIII. Tatai Vadlúd Sokadalom

AGGTELEKI NEMZETI PARK

Varázslatos cseppkőbarlangok és hucul lovak birodalma

Csodáljuk meg a mérsékelt öv legdíszesebb, világörökségi címmel is büszkélkedő cseppkőbarlangjainak mesevilágát! Kényelmesen, járdán sétálva, vagy szűk helyeken, netán barlangi patak fölött, overallban egyensúlyozva. Fedezzük fel az Aggteleki-karszt természeti kincseinek sokféleségét, a források, patakok, töbrök és szurdokvölgyek sajátos élővilágát és gyönyörködünk a hucul ménes páratlan látványában. Kiránduljunk a tanösvényeken, másszunk fel a Szádvár ormára és élvezzük az erdővel borított táj pihentető látványát.

LÁTOGATÓ- ÉS OKTATÓKÖZPONTOK

Kúria Oktatóközpont

(Jósvafő, Tancsics Mihály u. 1.; tel.: 48/350-056; e-mail: anp.oktatas@index.hu)
Előadások, tantermi és terepi foglalkozások, témanapok, kézműves foglalkozások, felszíni túrák, erdei iskolai programok.
Nyitva tartás:
h.–cs.: 8:00–16:30, p.: 8:00–14:00
(előzetes bejelentkezéssel eltérő időpontban is).

TANÖSVÉNYEK

Baradla tanösvény

(7,5 km; Aggtelek–Jósvafő)
A Baradla-barlang aggteleki és jósvafői bejáratát összekötő tanösvényen számos karsztjelenség tanulmányozható.

Tohonya-Kuriszlán tanösvény

(10 km; Jósvafő)
Kétkörös tanösvény, amely két különálló kirándulásként is bejárható. Az útvonal érinti a hucul ménest. Karsztjelenségek bemutatása mellett a hagyományos gazdálkodásba is bepillantást enged.

Szádvár tanösvény

(4,5 km; Szögliget)
A tanösvény mentén található a romjaiban is impozáns látványt nyújtó Szádvár.

Fürkész-ösvény

(3 km; Jósvafő)
Az interaktív elemekben bővelkedő élményösvény fiataloknak, felnőtteknek egyaránt tartalmaz szórakozást kínál.

Zöld Határ tanösvény

(7 km; Aggtelek–Domica)
A határon átnyúló, az aggteleki és domicai barlangbejáratot összekötő ösvény hegyeken és völgyeken keresztül vezet minket a vadregényes Kecső-patak érintésével.

Kincskereső játékösvény

(1 km, Aggtelek)
Vidám, kalandos ismeretszerzésre invitálunk családokat, gyerekcsoportokat! Az Aggteleki Nemzeti Park kincseiből egy hat állomásból álló élményösvény játékaikat eljátszva kaphatunk ízelítőt. Húsvét-tól augusztus végéig várja a természetbarátokat.

BARLANGTÚRÁK

Naponta induló túrák:

Baradla-barlang – aggteleki rövid túra (1 km, 1 óra); jósvafői rövid túra (1,4 km, 1 óra); vörös-tói középtúra (2,3 km, kb. 100 perc)
Rákóczi-barlang (700 m, kb. 45 perc)
Vass Imre-barlang (6,5 km, 3 óra)

Az előzetes bejelentkezést igénylő barlangi kalandtúrákról érdeklődjön a Tourinform–Aggtelek elérhetőségein.

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK

Hucul ménes

(tel.: 48/350-052; e-mail: huculmenes@gmail.com)
Magyarország egyetlen hucul törzstenyészete megtekinthető a Jósvafőtől mintegy 1 km-re lévő gergés-lápai legelőkön. A látogatás során más lovas programokra is lehetőség nyílik.

Kessler Hubert Emlékház

(Jósvafő, Tengerszem oldal 1. tel.: 48/506-009)
Kiállítás a barlangokról, Kessler Hubert barlangkutató munkásságáról, életéről.

Mohos-ház

(Kelemér, Tompa Mihály u. 129.; tel.: 48/503-000)
A környék egyetlen emeletes parasztháza, foglalkoztatóteremmel.
Előzetes bejelentkezéssel túravezetés igényelhető a közelben található, páratlan tőzegmohalápokhoz, a Mohos-tavakhoz.

Művészetek Magtára

(Bódvaszilás, Akácós u. 30.; tel.: 48/454-017, 30/699-2714)
Természetművészeti központ a felújított barokk stílusú Esterházy-magtárban.

Szalamandra erdei iskola foglalkoztatóudvara

(Szögliget, Szalamandra-ház, tel.: 30/631-1520; e-mail: szalamandra.haz@gmail.com)
Az „ökójátszóterem” a Víz, az Erdő és a Mező Házának felfedezése mellett várlátogatásra is lehetőség nyílik a Szádvár kicsinyített másában.

EGYÉB PROGRAMOK AZ IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN

Vízitúra a Bodrogzugban

(Tokaj-Bodrogzug Tájvédelmi Körzet; tel.: 47/570-061; mobil: 30/422-0605; e-mail: bodrogzug@gmail.com; www.bodrogzug.hu; www.facebook.com/bodrogzug – hashtag: #bodrogzug)
Kalandozás kicsiknek, nagyoknak a Bodrogzug vízi világában és a Bodrog-folyón, önállóan vagy vezetővel, tavasztól-őszig.

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Tengerszem Hotel és Étterem

(Jósvafő, Tengerszem oldal 1.; tel.: 48/506-005; e-mail: tengerszemhotel@gmail.com)
43 férőhely; 50 személyes előadóterem
Nyitva tartás: egész évben.

Kövírozsa Apartmanház

(Aggtelek, Deák Ferenc u. 18.; tel.: 48/503-000; e-mail: naturinform.anp@gmail.com)
4 apartman, összesen 20 férőhely
Nyitva tartás: egész évben.

Szalamandra-ház

(Szögliget, külterület; tel.: 30/631-1520; e-mail: szalamandra.haz@gmail.com)
60 férőhelyes turistaszálló, kemping- és lakókocsihellyel, foglalkoztató és játszóudvar, minősített erdei iskolai bázishely.
Nyitva tartás: egész évben.

Nomád Baradla Turistaszálló és Kemping

(Aggtelek, Baradla oldal 1.; tel.: 48/503-005; e-mail: info@szallas-aggtelek.hu)

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Tourinform–Aggtelek:
tel./fax.: 48/503-000
e-mail: naturinform.anp@gmail.com
www.anp.hu

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK

A természet élménye a Balaton mellékén

Fotók: Szenthe Zoltán

MAGYAR
NEMZETI
PARKOK

Fedezze fel a nyüzsgő tó „hátszágát”, a balatoni táj nyugalmas zöldjét! Lesse meg a búbos vöcsök mindennapjait a Kis-Balatonon, kiránduljon a tanúhegyeken, kémlelje a napot naptávcsővel, simogassa meg régi magyar háziállatainkat!

LÁTOGATÓ- ÉS OKTATÓKÖZPONTOK

Levendula Ház Látogatóközpont

(Tihany; tel.: 87/538-033; www.levendulahaz.eu; [facebook.com/LevendulaHáz](https://facebook.com/LevendulaHaz))
Interaktív kiállítás és film a Tihanyi-félszigetről, ajándékbolt levendulatermékek széles választékával. Új film: „Levendula - az élet illata”. Nyitva tartás: márc. 10.–ápr. 30., okt. 1.–nov. 4. 10:00–16:00, máj. 1–31. 9:00–17:00, jún. 1.–aug. 31. 9:00–19:00, szept. 1–30. 10:00–17:00, nov. 19.–márc. 10. szo.–v.: 10:00–15:00, dec. 27–31. 10:00–15:00.

Pannon Csillagda Látogatóközpont

(Magas-bakonyi Tájvédelmi Körzet; Bakonybél; tel.: 88/461-245; www.csillagda.net; facebook.com/PannonCsillagda)
Csillagászati és űrkutatás-történelmi kiállítás, távcsőpark, 3D planetárium show. Új 3D-s mozi. Erdők Háza bemutatóhely az épület szomszédságában hasonló nyitva tartással. Nyitva tartás: ápr. 1.–okt. 31.: 10:00–18:00, hétfő szünnap, kivéve július, augusztus, nov. 1.–márc. 31. p.–v.: 10:00–16:00. Esti és egyéb programok bejelentkezéssel (min. 10 fő)!

BARLANGI BEMUTATÓHELYEK

Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont

(Tapolca; tel.: +36 87 412 579; www.tavasbarlang.hu; facebook.com/tavasbarlang.latogetokozpont)
„Csodálatos Karszt” -interaktív kiállítás, 3D mozi, mászófal, kúszóbarlang, az ország egyetlen csónakázható barlangjának látogatóközpontjában. Nyitva tartás: minden nap, érdeklődjön honlapunkon! Jegylovásárlási lehetőség!

Lóczy-barlang

(Balatonfüred; tel.: 87/555-291)
Látványos mészkőrétegek, 50 m látogatható szakasz vezetéssel. Utcai ruhában látogatható. Nyitva tartás: márc. 26. – szept. 30. 10:00–18:00, más időpontokban bejelentkezéssel (min. 15 fő).

Csodabogyós-barlang overallos kalandtúra
(Balatonederics; tel.: 30/306-6050, www.csodabogyos.hu; facebook.com/Csodabogyos)
Overallos kalandtúra felszereléssel, tapasztalt barlangászokkal: egy alap és kétféle extrém útvonal. Nyitva tartás: egész évben, előzetes bejelentkezéssel 10 éves kortól, extrém túrák 18 éves kortól.

Szentgáli-kőlik overallos kalandtúra

(Szentgál; tel.: 87/555-282; www.szentgali-kolik.hu)
Overallos kalandtúra felszereléssel, tapasztalt barlangászokkal Veszprém térségében: alap és extrém útvonal. Nyitva tartás: márc. 15.–okt. 31.; előzetes bejelentkezéssel 10 éves kortól, extrém: 18 éves kortól.

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK

Hegyesztű Geológiai Bemutatóhely

(Monoszló; tel.: 70/323-7396)
Pazar kilátás egy bazaltvulkán tetejéről, séta az egykori vulkán belsejében. Nyitva tartás: márc. 10.–ápr. 30. 9:00–17:00 (szürkülétig), máj. 1.–aug. 31. 9:00–19:00 (szürkülétig), szept. 1.–nov. 11. 9:00–17:00 (szürkülétig).

Salföldi Major

(Salföld; tel.: 87/702-857; facebook.com/salfoldmajor) Régi magyar háziállatok, fűszerkert, fotókiállítás, lovas kocsiszás. Nyitva tartás: márc. 10.–ápr. 30. és máj. 1- aug. 31. 9:00–19:00, szept. 1.–nov. 11. 9:00–17:00

Kotsy-vízimalom

(Zalaszentő; tel.: 83/572-010)
Malomipari emlékek. Nyitva tartás: Részletekről érdeklődjön honlapunkon!

Kápolnapusztai Bivalyrezervátum

(Zalakovár; tel.: 70/236-7401; facebook.com/bivalyrezervatum)
Ósi magyar állatfajták bemutatója. Bivalycsordák, interaktív kiállítás. Nyitva tartás: Az év minden napján. Részletekről érdeklődjön a honlapunkon!

Diás-sziget

(Fenekpuszta; tel.: 30/664 0404; facebook.com/bfnkisbalaton)
Fekete István nyomában szakvezetéssel, Matula kunyhó, Kócsag tanösvény. Nyitva tartás: ápr. 28.–szept. 30. A Kis-Balaton Kutatóháztól, saját gépkocsival, csak vezetővel! K-P 10:00 és 13:00 Szo. 10:00; H és V: zárva okt. 1.–ápr. 27.: előzetes bejelentkezéssel, egyeztetett időpontban! Egyéb látogatóhelyünk a Kis-Balatonon: Vörsi Tájház. Szakvezetést is igényelhet! Érdeklődjön honlapunkon!

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Erdősmereti Oktatóbázis, Kulcsosház

(Bakonybél; tel.: 20/361-0342; e-mail: pajta2002@gmail.com)
Max. 35 fő részére; erdei iskolai szolgáltatás biztosított. Nyitva tartás: ápr. 1.–okt. 31.

Tihanyi Levendula Erdei Iskola, Kulcsosház

(Tihany-Sajkod; tel.: 30/382-7243; e-mail: versreka@gmail.com)
Max. 35 fő részére; erdei iskolai szolgáltatás biztosított. Nyitva tartás: márc. 1.–nov. 30.

Park Villa Panzió

(Csopak, Kossuth u. 16.; tel.: 87/555-265, 30/491-0105; e-mail: lajkone@bfnp.hu)
14 szobával, 36 fő részére csendes, 2 hektáros parkban. Nyitva tartás: ápr. 1.–okt. 30.

További látogatóhelyeinkről, tanösvényeinkről és programjainkról honlapunkon és facebook-oldalainkon tájékozódhat!

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

tel.: 87/555-294
e-mail: bfnp@bfnp.hu
Kövessen minket Facebook oldalainkon és az Instagramon!
www.bfnp.hu
facebook.com/balatonfelvideki.nemzetipark

MAGYAR
NEMZETI
PARKOK

BÜKKI NEMZETI PARK

Bércek a bükkösök fölött

Hazánk legnagyobb átlagmagasságú, barlangokban és karsztformákban gazdag hegységének végelethatatlan erdősegeit a Bükk-fennsík virágos hegyi rétjei teszik változatosabbá. A nemzeti park jelzett gyalogos és kerékpáros turistaút-hálózata, a fenséges kilátást nyújtó „kövek vonulata” és a számos természetismereti bemutatóhely, tanösvény felejthetetlen élményt kínál minden korosztálynak.

MAGYAR
NEMZETI
PARKOK

LÁTOGATÓ- ÉS OKTATÓKÖZPONTOK

Nyugati Kapu Látogatóközpont

(Felsőtárkány, Ifjúság u. 34/1.; tel.: 36/534-078, 30/836-0805)

„Karszt és élővilága” kiállítás, erdei iskolai bázishely. Nyitva tartás: ápr. 1.–nov. 13-ig minden nap 9.00–17.00. nov. 13.–dec. 22-ig k.–v.: 10.00–16.00. dec. 23.–feb. 11-ig zárva, csak előre bejelentkezett csoportok számára látogatható, feb. 12.–ápr. 1-ig k.–v.: 10.00–16.00.

SZÉP

TANÖSVÉNYEK

Felsőtárkányi tanösvények

(0,8 km, 6,5 km, 10 km; Felsőtárkány)
A tanösvényhálózat a Kő-közi sziklaszoros és a Vár-hegy környékének természeti és kulturális örökségét mutatja be.

Olasz-kapu tanösvény

(7,2 km; Szilvásvárad) A körsétaút a Bükk-fennsík déli peremének lélegzetelállító szikláit, tágas hegyi rétjeit, víznyelők és tóbörök sokaságát fűzi fel.

Szalajka-völgyi tanösvény

(4,2 km; Szilvásvárad) A közkedvelt kirándulóhely sétatúja a Bükk természeti és kulturális értékeire hívja fel a figyelmet.

Millenniumi tanösvény

(2,5 km, megközelíthető Szilvásvárad új fedett lovarda irányából. A tanösvény bemutatja a Bükk-hegység természetvédelmi értékeit, a természetvédelmi kezelési feladatait és erdőgazdálkodási lehetőségeit.

Újdonság a látogatóközpont mellett egy állandó (jelölésű) tájékozdási (futó)pálya. Térkép és leírás a háromféle pályáról ingyenesen hozzáférhető a látogatóközpont recepcióján.

A további tanösvényekről információt a honlapon talál.

BARLANGI BEMUTATÓHELYEK

Anna-barlang

(Lillafüred; tel./fax: 46/334-130)

Kiépített barlang különleges mésztufaképződményekkel.

Nyitva tartás: április 1. – szeptember 30. között naponta 10.00 – 16.00 óráig (túraindítások minden nap, egész órák utolsó túra: 16.00 órák) október 1. – október 31. között naponta 10.00 – 15.00 óráig (utolsó túra 15.00 órák), a téli időszakban (november 1. – március 31. között) naponta egy garantált túra indul 12.00 órák, egyéb időpontokban zárva. Minimális létszám a túraindításhoz: 4 fő (kivéve a garantált túra).

SZÉP

Szent István-barlang

(Lillafüred; tel./fax: 46/334-130)

Kiépített barlang gyönyörű cseppkőképződményekkel.

Nyitva tartás: április 1. – szeptember 30. között naponta 9.00 – 17.00 óráig (túraindítások minden nap egész órák, utolsó túra 17.00 órák). október 1. – március 31. 9.00 – 15.00 óráig (utolsó túra 14.00 órák). Minimális létszám a túraindításhoz: 5 fő (kivéve a 11.00 és 14.00 órák induló garantált túrák).

SZÉP

Esztáz-kői-barlang

(Felsőtárkány)

Könnyű barlangi kalandtúra a cseppkövekben gazdag és különleges karsztformákat rejtő barlangban. A barlang felső szintje felszíni túraöltözeten is járható. A minimális túralétszám 5 fő, maximális létszám 8 fő (ettől nagyobb létszám esetén több turnus szükséges). A barlangban töltött idő 30 perc. A Bükk hegység további 8 barlangjába barlangi kalandtúrára lehet jelentkezni. Információ, jelentkezés: kapcsolat@bnpi.hu

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK AZ IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN

Ipolytarnóci Ősmaradványok

Természetvédelmi Terület bemutatóhely

(Ipolytarnóc; tel./fax: 32/454-113; e-mail: ipolytarnoc@osmaradvanyok.hu; osmaradvanyok.hu) Szakvezetéssel bejárható nemzetközi jelentőségű ősmaradvány-lelőhely, különleges 4D-s mozi, miocénerdő, szabadon látogatható tanösvényhálózat, lombkorona-tanösvény.

Nyitva tartás: márc. 1.–nov. 13. k.–v. és ünnepnap, nov. 13.–dec. 3. sz.–v. Az Ősfenyő Belépő fogadóépület nyitva tartása: tavaszi és őszi időszakokban 9 – 16 óra között, nyáron 17 óráig történő meghosszabbítással. Buszos csoportoknak előzetes bejelentkezés javasolt.

Szalajka-völgyi Információs-ház, Szilvásvárad

(a kisvasút első megállójától 200 m-re a vadaskert mellett)

A Szalajka-völgy természetvédelmi értékeit bemutató kiállítás, kiadvány- és nemzeti parki termék értékesítés.

Nyitva tartás: ápr. 1.–okt. 31. 9.00–17.00, nov. 1.–márc. 31. 9.00–16.00.

Millenniumi Kilátó

(Szilvásvárad, a Millenniumi tanösvény végén)
Nyitva tartás: márc. 1.–máj. 31.: 10.00–18.00, jún. 1.–aug. 31.: 10.00–19.00, szept. 1.–nov. 5. 10.00–18.00, nov. 6.–feb. 28. sz.–v.: 10.00–16.00.

Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont

(Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet; Salgótarján; tel.: 32/413-255; e-mail: bnpograd@upcmail.hu, nte@bnpi.hu)

Geológiai bemutatóhely, kiállítás és információs pont a térség látnivalóiról.

Nyitva tartás: márc. 1.–okt. 31. k.–v. és ünnepnap: 9.00–16.00, nov. 1.–febr. 28. k.–v. és ünnepnap: 9.00–16.00.

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Bábakalács Erdei Iskola

(Felsőtárkány, Ifjúság u. 34/1.; tel.: 36/534-078)
38 férőhely, minősített erdei iskolai szolgáltatás. A szálláskapacitás felett a parkban sátorozóhely is foglalható, max. 80 fő részére.

SZÉP

Rejteki Kutatóház

(Répáshuta és Hollósető között; tel.: 36/411-581, 216-os mellék, 30/968-2753)
47 férőhelyes szállás, erdei iskolai szolgáltatás.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

tel.: 36/411-581/ 131, 209, 216-os mellékek
e-mail: kapcsolat@bnpi.hu
www.bnpi.hu

PARKOK

DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK

A vadon élménye élő folyók mentén

A két folyó mentén gyönyörű ártéri erdők, holtágak, igazi márdárpardicsom, a természet értékeit és a régi hagyományokat egyaránt bemutató érdekes bemutatóhelyek, őshonos magyar háziállatok, élményt adó programok várják a látogatókat

LÁTOGATÓ- ÉS OKTATÓKÖZPONTOK

Dráva Kapu Bemutatóközpont

(Barcs-Drávaszentes, Fő u. 1.; tel.: 82/461-285)
Természetismereti kiállítás, ősi magyar háziállatok bemutatója, Űde rétek tanösvény, foglalkozás gyermekeknek.
Nyitva tartás:
oktatóközpont: h.-cs.: 8:00–16:00, p.: 8:00–14:00

Tettye Oktatási Központ

(Pécs, Tettye tér 8.; tel.: 72/517-222)
Természetismereti foglalkozások és túrák egész évben, nyári táborok.
Nyitva tartás: h.-cs.: 8:00–16:00, p.: 8:00–14:00.

Ős-Dráva Látogatóközpont

(7843 Szaporca; tel.: 72/223-015, 30/402-7654)
Interaktív kiállítás, kilátó, tanösvények, őshonos háziállat bemutató, változatos ökoturisztikai és környezeti nevelési programok.
Nyitva tartás: máj. 1.–jún. 30.: és szept. 1.–okt. 31.: naponta 9:00–17:00; júl. 1.–aug. 31.: naponta 9:00–18:00; nov. 1.–apr. 30.: k–v: 10:00–16:00

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK

Fehér Gólya Múzeum

(Kölked, Széchenyi u. 1.; tel.: 69/384-208)
Kiállítás, természetismereti foglalkozások, kézműves programok, gyalogos és kenu-túrák.
Nyitva tartás: szept. 1.–apr. 30. k.–szo.: 10:00–16:00, máj. 1.–aug. 31. k.–v.: 8:00–16:00.

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK AZ IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

(Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet; Abaliget; tel.: 72/498-766, 72/498-684)
Kiváló barlangi klíma, gyermek- és oktatási programok.

Nyitva tartás: márc. 15.–okt. 15. h.–v.: 9:00–18:00, okt. 16.–márc. 14. h.–v.: 10:00–15:00.

Mészegető-források barlangja

(Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet; Orfű; tel.: 30/525-4351)
Overallos barlangi kalandtúra szakvezetéssel.
Nyitva tartás: egész évben, előzetes bejelentkezéssel.

Mohácsi Nemzeti Emlék hely

(Mohácsi Történelmi Emlék hely Természetvédelmi Terület; Sátorhely; tel.: 69/382-130, 20/918-2779)
A mohácsi csata hőseinek sírkertje interaktív kiállítással az új fogadóépületben.
Nyitva tartás: ápr. 1.–okt. 23. h.–v.: 9:00–18:00, okt. 24.–márc. 31. h.–v.: 9:00–16:00.

Pintér-kert Arborétum

(Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet; Pécs, Tettye tér 9.; tel.: 72/517-200)
Szakvezetés igényelhető, esküvői fotózási lehetőség.

Nyitva tartás: márc. 1.–okt. 31. h.–cs.: 8:00–16:00, p.: 8:00–18:00, szo.–v. és ünnepnap: 10:00–18:00, nov. 1.–febr. 28. h.–cs.: 8:00–16:00, p.: 8:00–14:00.

Nagyharsányi Szoborpark és Szársomlyó

(Szársomlyó Természetvédelmi Terület; tel.: 30/377-3388)
Különleges szobrok, csodálatos karsztformák és élőhelyek.

Nyitva tartás: Szoborpark: ápr.1.–szept.30.: h.–v.: 9:00–19:00, okt.1.–márc.31.: h.–v.: 10:00–16:00
Szársomlyó: egész évben előzetes bejelentkezéssel, szakvezetéses túra keretében.

Tettyei Mész tufa-barlang

(Pécs, Tettye u.; tel.: 72/211-830, 30/580-3424)
Interaktív kiállítás, kulturális programok, vendégkiállítások, esküvő- és rendezvényhelyszín.
Nyitva tartás: www.barlangpecs.hu

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Abaliget – Denevérmúzeum

(tel.: 30/326-9459, 30/377-3388)
2 szoba, 7 férőhely
Nyitva tartás: március 1. – október 31.

Dráva Kapu Bemutatóközpont

(Barcs-Drávaszentes, Fő u. 1.; tel.: 30/377-3393)
2 szoba, 6 férőhely
Nyitva tartás: egész évben.

Szentborbás

(Szentborbás; tel.: 30/377-3393)
Közvetlenül a Dráva partján.
2 szoba, 7 férőhely
Nyitva tartás: egész évben.

Drávamatási

(Drávamatási, Fő u. 52., tel.: 30/377-3393)
2 szoba, 4 férőhely
Nyitva tartás: egész évben.

Vízvár

(tel.: 30/377-3417)
2 szoba, 10 férőhely
Nyitva tartás: egész évben.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

tel.: 72/ 517-200
e-mail: dunadrava@ddnp.kvvm.hu
www.facebook.com/dunadrava
www.ddnp.hu

TUDTA, HOGY...

- Béda-Karapancsán és Gemencen található hazánk legnagyobb ártéri erdősege?
- itt fészkel a rétisas és a fekete gólya legnagyobb hazai állománya?

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK

Nemzeti park a Dunakanyarban

Az Ipoly-völgy érintetlen részei, a gyönyörű panorámák és vadregényes erdők hegysége, a Börzsöny, a Duna által bilincsbe zárt Szentendrei-sziget és a Dunakanyar romantikus naplementéi kirándulásra, hajókázásra csábítanak.

LÁTOGATÓ- ÉS OKTATÓKÖZPONTOK

Hiúz Ház

(Szokolya–Királyrét; tel.: 27/585-625; e-mail: kiralyret@dinpi.hu)

Interaktív kiállítás, tanösvény, vezetett túrák a Börzsönyben, erdei iskolai és erdei óvodai programok, kézműves-foglalkozások. Nyitva tartás: h.–sz. csak csoportoknak (bejelentkezéssel), cs.–p.: 9:00–15:00, szo.–v. és ünnepnap: 9:30–17:00.

Kököröcsin Ház

(Esztergom–Kertváros, Suzuki út; tel.: 30/663-4614; e-mail: nemethsz@dinpi.hu)

Odúismereti sétával egybekötött madármegfigyelés, vízbiológiai vizsgálatok, vadismeret, tanösvény, vezetett túrák. Nyitva tartás: egész évben, előzetes bejelentkezéssel.

TANÖSVÉNYEK

Királyréti tanösvény

(2,9 km; Királyrét)

Bemutatja a Börzsöny erdeinek, tavainak, patakjainak élővilágát, a kisvasutak és a vasbányászat történetét.

Apródok útja tanösvény

(7,2 km; Drégelypalánk)

A túra során megismerhető az erdők és vizes élőhelyek élővilága, a környék kultúrtörténete, ráadásaképpen a Drégelyvárból egyedülálló kilátás is elkápráztatja a túrázókat.

Páskom legelő tanösvény

(3 km; Dejtár)

Az Ipoly-völgy legnagyobb kiterjedésű nádas gazdag madárvilággal, amelynek megfigyelését madármegfigyelő torony segíti.

Strázsa-hegyi tanösvény

(1,2 km; Esztergom)

Tavasszal különleges szépségű védett növények láthatók, a hegytetőn épült kilátóból pedig egész évben egyedülálló a panoráma.

A további tanösvényekről információt a honlapon és az ingyenes Duna-Ipoly applikációban talál.

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK AZ IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN

Alcsúti Arborétum

(Alcsúti Arborétum Természetvédelmi Terület; Alcsútdoboz; tel.: 22/353-219; www.alcsuti-arboretum.hu)

Évszázados faóriások, hatalmas virágmezők, díszto klasszicistakastély-maradvány, kápolna, babaház. Nyitva tartás: márc. 1.–szept. 30.: 10:00–18:00, okt. 1.–febr. 28.: 10:00–16:00. Viharos időben az arborétum zárva tart (aktuális információ a honlapon).

TUDTA, HOGY...

- hazánk egyetlen nagymacsájára, a hiúz jelenléte, a Börzsöny zavartalanágát is bizonyítja?
- a pilisi len a világon egyedül a Szénások Európa Diplomás Területen él?
- Farmoson volt olyan év, amikor több mint 64 000 békát mentettünk?

Ócsai Tájház és Turján Ház

(Ócsai Tájvédelmi Körzet; Ócsa, Dr. Békési Panyik Andor u. 4–6.; tel.: 30/494-3368; ocsaitajhaz@dinpi.hu)

Gazdag néprajzi gyűjtemény, babakiallítás, kézműves-foglalkozások, kismesterség-bemutatók, tanösvények, vezetett túrák.

Nyitva tartás: febr. 1.–nov. 25. k. csak csoportoknak (bejelentkezéssel), sz.–p.: 9:00–16:00, szo.–v., ünnepnap: 10:00–17:00.

Pál-völgyi-barlang

(Budapest II. kerület, Szépvölgyi út 162.; tel.: 1/325-9505; e-mail: palvolgy@dinpi.hu)

Barlangtúrák, játékos foglalkozások.

Nyitva tartás: k.–v.: 10:00–16:00.

(Kérjük, hogy a nagyobb csoportok előre jelentkezzenek be telefonon! Előzetes bejelentkezéssel 5%-os kedvezmény.)

Szemlő-hegyi-barlang

(Budapest II. kerület, Pusztaszeri út 35.; tel.: 1/325-6001; e-mail: szemlohegy@dinpi.hu)

Barlangtúrák, interaktív barlangtani kiállítás, játékszótér.

Nyitvatartás: sz.–h.: 10:00–16:00. (Kérjük, hogy a nagyobb csoportok előre jelentkezzenek be telefonon! Előzetes bejelentkezéssel 5%-os kedvezmény.)

Pilisi len Látogatóközpont

(Budai Tájvédelmi körzet; Pilisszentiván, Bányász u. 17.; tel.: 30/511-1802; e-mail: pilisilen@dinpi.hu)

Tanösvények, vezetett túrák, terepi programok választható tematikával.

Programok: egész évben, előzetes bejelentkezéssel.

Sas-hegyi Látogatóközpont

(Sas-hegy Természetvédelmi Terület; Budapest XI. kerület, Tájék u. 26.; tel.: 30/408-4370; e-mail: sashegy@dinpi.hu)

Interaktív kiállítás a terület élővilágáról, kilátópont, panorámaterasz, gyilkbemutatók, vezetett túrák a tanösvényen.

Nyitva tartás: febr. 24.–nov. 4.: k.–v. és ünnepnapokon: 10:00–18:00.

Dinnyési-fertő

(Dinnyési-fertő Természetvédelmi Terület, Dinnyés, tel.: 30/663-4630,

e-mail: fenyvesil@dinpi.hu)

Vezetett túrák, madármegfigyelés és -gyűrés. Nyitva tartás: egész évben, előzetes bejelentkezéssel.

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Hiúz Ház

(Szokolya–Királyrét; tel.: 27/585-625; kiralyret@dinpi.hu)

3-6-8 fős szobák emeletes ágyakkal 41 fő számára, 2 ágyas zuhanyzós szobák 10 fő számára. Nyitva tartás: egész évben, előzetes bejelentkezés alapján.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

tel.: 1/391-4610

e-mail: dinpi@dinpi.hu

www.facebook.com/dunaiopoly

www.dunaiopoly.hu

FERTŐ-HANSÁG NEMZETI PARK

Élmények a vadludak birodalmában

Az ország nyugati kapujában a mondák és mesék egykor titokzatos vidékről szóltak. A Fertő és a Hanság vadvízekben, ingoványokban gazdag világa azóta sokat változott. A tó és az ember által átforgalmazott hansági táj ma két ország közös nemzeti parkja által őrzött természeti kincs, a világörökség része.

LÁTOGATÓ- ÉS OKTATÓKÖZPONTOK

Csapody István Természetiskola

(Fertőújlak; tel.: 99/537-520;
e-mail: oktatas@fhnp.kvvm.hu)
Kiállítás a Fertő és a Hanság élővilágáról,
környezeti nevelési programok, táborok.
Nyitva tartás: jan. 3.–febr. 28. h.–p.: előzetes
bejelentkezéssel; márc. 1.–okt. 26. h.–p.: 9.00–
16.00; okt. 27.–dec. 20. előzetes bejelentkezéssel;
dec. 21.–2019. jan. 2. zárva

Kócsagvár

(Sarród; tel.: 99/537-620;
e-mail: info@fhnp.kvvm.hu)
Információs központ, ajándékbolt, rendezvény-
helyszín, kiállítóhely.
Nyitva tartás: jan. 3.–márc. 30. h.–p.: 8.30–
16.00; márc. 31.–aug. 31. h.–p.: 8.30–18.00,
szó.-v., ün.: 9.00–18.00; szept. 1.–okt. 6. h.–
szó.: 8.30–16.00; okt. 7.–dec. 20. h.–p.: 8.30–
16.00; dec. 21.–2019. jan. 2. zárva

TANÖSVÉNYEK

Sziki őszirózsza tanösvény

(4 km; Sarród-Fertőújlak)
A gyalogos és kerékpáros túraútvonal a Fertő
menti szikes puszták életközösségeit és a régi
magyar háziállatokat mutatja be.

Hany Istók tanösvény

(5 km; Oslai-Földsziget)
A hagyomány szerint itt megtalált Hany
Istók nyomában haladhatunk az Esterházy
Madárvárától a Csikos Égererdőn keresztül a
Király-toig tartó útvonalon.

Tózike tanösvény

(4 km; Csáfordjánosfa)
A Répce folyó menti árterek egyik legszebb,
természeti értékekben legváltozatosabb része,
ahol kora tavasszal nagy tömegben virít a védett
tavaszi tózike.

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK

Bemutató Majorság és Látogatóközpont – Lászlómajor

(Sarród-Lászlómajor; tel.: 99/371-692,
laszломajor@fhnp.kvvm.hu)
Régi magyar háziállatok, gazdaság- és termé-
szetvédelem-történeti kiállítás.
Nyitva tartás: márc. 1.–ápr. 30. k.–p.: 9.00–17.00,
szó.-v., ün.: 10.00–17.00; máj. 1.–szept. 30. h.–
p.: 9.00–18.00, szó.-v., ün.: 10.00–18.00; okt.
1.–okt. 31. k.–v.: 9.00–16.00; nov. 1.–nov. 25. k.–
p.: 9.00–16.00; nov. 26.–2019. febr. 28. előzetes
bejelentkezéssel

Hanság Élővilága Kiállítás

(Öntésmajor; tel.: 96/250-334;
e-mail: kiállítás.hansag@fhnp.kvvm.hu)
A Hanság élővilágát, flóráját és faunáját interaktív
bemutató kiállítás és természetismereti játékok
mellett hansági gazdasági mozdonyok, vagonok
és régi gőzgépek is megtekinthetők.
Nyitva tartás: márc. 1.–nov. 25. h.–p.: 9.00–
16.00, szó.-v.: csak előzetes bejelentkezéssel,
csoportoknak (min.15 főtől); nov. 26.–2019. febr.
28. előzetes bejelentkezéssel; dec. 21.–2019. jan.
2. zárva

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK AZ IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN

Károly-kilátó

(Soproni Tájvédelmi Körzet; Sopron,
Károly-magaslat)
A kilátóból nyíló panoráma mellett botanikai
kiállítás is várja a látogatókat.

Pannonhalmi Arborétum

(Pannonhalmi Arborétum Természetvédelmi
Terület; Pannonhalma, Vár u. 1.)
Védett növénykert.
Nyitva tartás: egész évben.

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Kócsagvár

(Sarród; tel.: 99/537-620,
e-mail: info@fhnp.kvvm.hu)
10 szobában 44 férőhely
Nyitva tartás: egész évben.

Csapody István Ifjúsági Szálló

(Fertőújlak; tel.: 99/537-520;
e-mail: oktatas@fhnp.kvvm.hu)
11 szobában 42 férőhely
Nyitva tartás: egész évben.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

tel.: 99/537-620
e-mail: info@fhnp.kvvm.hu
www.ferto-hansag.hu

TUDTA, HOGY...

- a Fertő Európa legnyugatabbra fekvő sztyepppta és szikes területe?
- a Fertő déli partvidékén békaalagutak segítik a kételtűek tavaszi és őszi biztonságos vándorlását?

HORTOBÁGYI NEMZETI PARK

Világörökségünk, a puszta

Hazánk első és egyben legnagyobb nemzeti parkja, Közép-Európa legnagyobb szikes területe. Unesco világörökségi helyszín, ahol évszázadok alatt sajátos pásztorkultúra alakult ki, jellegzetes viselettel, építészeti hagyományokkal, csak itt honos háziállat-fajtákkal. Látogatóknak: www.hnp.hu/turizmus

LÁTOGATÓ- ÉS OKTATÓKÖZPONTOK

Hortobágyi Nemzeti Park Látogatóközpont és Hortobágyi Kézművesudvar

(Hortobágy, Petőfi tér 9.; tel.: 52/589-000, tel.: 52/589-321; e-mail: info@hnp.hu)

Természetrajzi kiállítás, Darvak világa interaktív kiállítás és 3D filmek, túra- és programszervezés, oktatóterem, konferenciaterem, Tourinform-iroda, ajándékbolt, kézműves-bemutatók és -foglalkozások.

Nyitva tartás: www.hnp.hu/latogatokozpont.

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK

Csárdák útja

A Csárdák útja a Hortobágyi Nemzeti Parkban a Debrecen és Pest közötti úton három helyszínen mutatja be a Hortobágy csárdáinak egykori világát.

Meggyes Csárdakiállítás

(Egyek-pusztaköcsi mocsarak)

Hortobágyi Csárdakiállítás

(Hortobágy, Petőfi tér 1.)

Kadarcsi Csárdakiállítás

(33. sz. főút, nádudvari elágazás)

Nyitva tartás: www.hnp.hu/csardakutja.

Hortobágyi Pásztorház

(Hortobágy, Petőfi tér 1.; tel.: 52/369-040)
Kiállítás a pusztai legeltető állattartásról és a hortobágyi pásztoreletről.
Nyitva tartás: márc. 12. – nov. 30.

Körszín – kézműveskiállítás

(Hortobágy, Petőfi tér; tel.: 52/369-025)
A térség jellemző kézművesmesterségeinek élő-képszerű megjelenítése.
Nyitva tartás: márc. 12. – nov. 30.

Hortobágy-halastavi Kisvasút

(Hortobágy-Halastó; tel.: 52/589-000)
A kisvasútról feltárul Közép-Európa egyik legnagyobb halastórendszere és annak páratlanul gazdag madárvilága.
Közlekedik: márc. 15. – okt. 31.
(menetrend: www.hnp.hu/kisvasut).

Hortobágyi Vadaspark

(Hortobágy Malomháza; tel.: 52/589-000)
Az ősi puszta vadvilágát nagy kiterjedésű élőhelyen, a nagyragadozókat és a kistestű fajokat az eredeti élőhelyükhöz hasonlóan berendezett kifutókban, a növényevő patásokat – köztük a vadlovakat – pedig nyílt legelőterületen lehet megtekinteni.
A vadasparkban kiállítóterem, ajándékbolt és büfé is a vendégek rendelkezésére áll.
Nyitva tartás: egész évben (részletes nyitva tartás: www.hnp.hu/vadaspark).

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Fecskeház erdei iskola

(Hortobágy-Máta; tel.: 30/699-0267; e-mail: fecskehaz@hnp.hu)

2 és 4 ágyas zuhanyzós szobák, apartman és emeletes ágyas szobák, valamint csillagda, játszótér, sportpálya és nyári táborok színesítik az erdei iskola kínálatát.

Összes férőhely: 34 fő.
Nyitva tartás: egész évben.
www.hnp.hu/fecskehaz

NYERJEN BÉPILLANTÁST A TISZA-TÓ, A KÖZÉP-TISZAI ÁRTÉR A JÁSZSÁG ÉS SZATMÁR- BEREG KÜLÖNLEGES VILÁGÁBA!

Tisza-tavi Vízi Sétány és Tanösvény

(Poroszló, info@fuzfapihenopark.hu, www.fuzfapihenopark.hu)

1500 méter hosszú pallóút gyékényesek, nádasok, ártéri erdők, vízi növénytakaságok mentén. Madárfigyelő házikók, megfigyelőtorony, állandó tájékoztatás. Csak vízi úton közelíthető meg. Csoporthoz előzetes bejelentkezés javasolt.
Nyitva tartás: ápr. – okt.

Tiszakürti Arborétum

(Tiszakürt, arboreta@hnp.hu, www.hnp.hu/arboreta)

A Tisza árterében a 19. században a Bolza család által kialakított grófi kert mára 60 hektáros arborétummá fejlődött gyűjteménye 1500 taxont mutat be. Tanösvény, kalandpark, bababarat látogatóközpont, foglalkozások és rendezvények teszik színessé az itt töltött időt.

Tiszavirágzás idején figyelőszolgálat és értesítő rendszer működik a rajzást megfigyelő túrákra.
www.tiszaviragzas.hu

Nyitva tartás: egész évben

Kölcsey-Kende Kúria - kastélykiállítás és park

(Cégénydányád Kölcsey-Kende Kastély, szatmarbereg@hnp.hu, www.hnp.hu/szatmarbereg)
A Kölcsey-Kende család ősi fészke (1833, klasszicista kúria), 14 ha-os kastélypark, az ország egyik legterebélyesebb platánjával, amely több mint 160 éves. A kastély kiállításában bemutatja a nemesi életmódot, a nemesi udvar konyháját, a Kende család történetét, a Szatmár-Bereg természetvédelmi és természeti értékeit. Szakvezetés, gyerekfoglalkozás igényelhető.

Nyitva tartás: máj. – szept.: hétfő kivételével minden nap, okt. – ápr. előzetes bejelentkezéssel.

Sasközpont

(Jászberény, saskozpont@mme.hu, tel.: 20/358-8453)

A 2016-ban megnyitott sasközpont a Jászságra jellemző ragadozómadarakat ismerteti meg a látogatókat, biciklis és gyalogos tanösvény valamint kiállítás keretében.

Nyitva tartás: péntekenként 9.00–17.00, illetve más időpontokban előzetes bejelentkezéssel.

TUDTA, HOGY...

- az őszi madárvonulás időszakában több mint száz ezer daru pihen meg a pusztában?
- újra nagy csapatokban legel az egykor kípustulással fenyegetett szürkemarra?
- itt él Európa legnagyobb vadló- és őstulok-tenyészállománya?

Vezetett egyéni és csoportos túrák (gyalog, kerékpárral, terepjáróval, csónakkal, szekérral, kisvonattal) a Hortobágyon minden évszakban. Információ, jelentkezés: turizmus@hnp.hu

Kiskunsági
Nemzeti Park

KISKUNSAGI NEMZETI PARK

Kalandok a homok és szik birodalmában

A kiskunsági táj egyediségét a különleges természeti adottságok, a tanyasi gazdálkodás, a pusztai állattartás és a mezőgazdasági kultúra hagyományai együttesen adják.

MAGYAR
NEMZETI
PARKOK

LÁTOGATÓ- ÉS OKTATÓKÖZPONTOK

Természet Háza

(Kecskemét, Liszt Ferenc utca 19.;
tel.: 76/501-596, 501-594;
e-mail: oktasio@knp.hu)

A látogatóközpontban a hazai természetvédelem történetét, valamint a magyar nemzeti parkokat bemutató kiállítás mellett szórakoztató, interaktív programokat kínálnak. Természetismereti foglalkozások, előadások, időszaki kiállítások várják az érdeklődőket, akik ezenkívül a Duna-Tisza közének jellemző élőlényeit bemutató diaramákat is megtekinthetik. Nyitva tartás: máj. 1.–szept. 30. k.–p.: 8:00–16:00, szo.: 8:00–14:00, okt. 1.–ápr. 30. h.–p.: 8:00–16:00, szo.: előzetes bejelentkezéssel.

Tisza-völgyi Bemutatóház

(Pusztaszeri Tájvédelmi Körzet; Szatymaz;
tel.: 30/6380-297; e-mail: abrahamk@knp.hu)
Kiállítás az Alsó-Tiszavidék védett természeti értékeiről, a Pusztaszeri és a Mártélyi Tájvédelmi Körzetről. A közeli kilátóból és a Sirály tanösvényről a Fehér-tó madárvilága ismerhető meg. A bemutatóházban környezet- és természetvédelmi foglalkozásokat is tartunk, nem csak a zöld jeles napokon. Egész évben látogatható előre egyeztetett időpontban.

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK

Rákosivipera-védelmi Központ

(Kunpeszér; tel.: 30/4960-274;
www.rakosivipera.hu)

Tanösvény a vízi, erdei és réti életközösség bemutatására. Az oktatóközpontban előadások hallhatók a viperáról és a védelmi programról, valamint a szabadtéri terrárium is megtekinthető.

Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Bugacpuszta

A szabadon legelésző őshonos állatok, valamint a bugaci csikósok jóvoltából a látogatók számára felidéződik a puszta egykori hangulata. Jelzett túraútvonalakon és tanösvényeken járhatják be a vidéket, a Páztormúzeumban pedig a bugaci pásztorélet tárgyi emlékeivel, valamint élővilágával ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

Nyitva tartás – Páztormúzeum:
máj. 1.–okt. 31. 10:00–17:00.

BEMUTATÓTERÜLETEK

Kelemen-szék

A Fülöpszállás határában levő szikes tó és a Gulipán tanösvény mentén megfigyelhető a gazdag madárvilág, a különleges sötűró növényzet, a pusztában szilajon tartott szürkemarha és bivaly gulya.

Fülöpházi homokbuckák

A homokbuckás, borókás-nyáras táj dimbesdombos felszíne, a sáskák, szöcskék, gyíkok serege, a természet hangjai és illata könnyen el tudja varázsolni az itt járókat. A 2,5 km hosszú Bărănypirosító tanösvény a családoknak, a 8 km-es Garmada tanösvény a hosszabb túrát kedvelőknek ajánlott egész évben.

Szika és az Alpári-rét

Festői szépségű Tisza-holtágak és az azokat kísérő liget- és galériaerdők látványa tárul a látogatók elé. A terület élővilága a folyószabályozások előtti állapotokat idézi. Lehetőség van a szabad strand használatára, horgászásra, csónakázásra. A természeti és kultúrtörténeti örökség megismerését a Kontyvirág, és a Földvár tanösvény segíti.

Csőlyospálosi földtani feltárás és Varangyó tanösvény

(Csőlyospálosi földtani feltárás Természetvédelmi Terület; Csőlyospálos)

A földtani bemutatóhelyen a Duna-Tisza köze jellemző képződménye, a réti mészkő tanulmányozható.

Nyitva tartás: egész évben.

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Kontyvirág Erdei Iskola

(Lakitelek-Töserdő; tel.: 30/4759-655;
www.kontyvirag.hu)

44 férőhelyes fűthető köépület (2 és 6 ágyas, fűdőszobával ellátott szobák), közösségi helyiségek. Erdei iskolai bázishelyként is szolgál.

Naprózsa Ház

(Fülöpháza; tel.: 76/482-611, oktasio@knp.hu)
30 férőhelyes téliített köépület (2, 5 és 6 ágyas szobák), teakonyha, mosdók, közösségi helyiség.

Szállást elsősorban csoportok részére, előzetes egyeztetés alapján tudnak biztosítani.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

tel.: 76/501-596
e-mail: oktasio@knp.hu
www.facebook.com/KiskunsagiNemzetiPark
www.knp.hu

TUDTA, HOGY...

- a délvidéki földikutyta a Kárpát-medence bennszülött állatfaja, mely a Duna-Tisza közötti Homokhátságon és a Vajdaságon kívül sehol a világon nem fordul elő?
- a Duna-Tisza köze száraz homoki gyepjeiben él hazán egyik legfurcsább megjelenésű sáskafaja, a sisakos sáska?
- a Duna és a Tisza mentén számos földvár és kunhalom található, melyek régészeti és természeti értékek őrzői?

KÖRÖS–MAROS NEMZETI PARK

Vízjárta puszták vidékén

A Körösök, a Maros és a Tisza által határolt nemzeti park mozaikos területei gazdag természeti és kulturális örökséget őriznek. A folyókon evezve közelről is bepillantathatunk a partmenti erdők festői világába, a folyópartokat kísérő, nyáron is kellemes klímájú ártéri erdők gyalogtúrára, kerékpáros kirándulásra vagy akár vízparti piknikre csábítanak.

MAGYAR
NEMZETI
PARKOK

LÁTOGATÓ- ÉS OKTATÓKÖZPONTOK

Körösvölgyi Látogatóközpont és Állatpark

(Szarvas, Anna-liget 1.; tel.: 66/313-855, 30/475-1789; e-mail: korosvolgy@kmpn.hu)
A Körösvölgyi Állatparkban a régió vadon élő állatai ismerhetők meg. A látogatóközpont épületében a Dél-Tiszántúl természeti értékeit bemutató állandó kiállítás látható. A látogatóközpont kiváló erdei iskolai bázishely.

Nyitva tartás: márc. 15.–jún. 15. és szept. 1.–nov. 4. k.–v.: péntár és a büfé 9:00–17:00; Állatpark 9:00–18:00, jún. 16.–aug. 31. péntár és a büfé 9:00–18:00; Állatpark 9:00–19:00.

Sterbetz István Tűzokvédelmi Látogatóközpont

(Dévaványa–Réhely; tel.: 66/483-083; e-mail: rehely@kmpn.hu)
A Dévaványai-Ecsegi puszták természeti értékeit és az itt folyó természetvédelmi munkát, kiemelten a tűzokvédelmi tevékenységet bemutató állandó kiállítás. Tudománnyal a természet védelméért – Sterbetz István emlékkiállítás. A központ külső bemutatóhelyein tűzok, illetve különböző magyar őshonos állatfajok testközelből figyelhetők meg, többek között magyar szürke marha, bivaly, rackajuh, mangalica sertés és különböző baromfifajták. Réhely erdei iskolai foglalkozások, gyermektáborok, családi és szakmai rendezvények közkedvelt helyszíne.
Nyitva tartás: ápr. 1.–okt. 31. k.–v.: 9:00–17:00.

Bihari Madárvárta

(Biharugra; tel.: 30/687-0816; e-mail: madarvarta@kmpn.hu)
Komfortos szálláshely a bihari táj vadregényes vidékén, ahonnan könnyedén felkereshetők a térség páratlan kulturális és természeti örökségei. A Madárvárta erdei iskolai foglalkozások, gyermektáborok, családi és szakmai rendezvények közkedvelt helyszíne.
Nyitva tartás: egész évben.

TANÖSVÉNYEK

Halásztelki tanösvény

(3 km; Szarvas)
A tanösvényen betekintést kaphatunk a Hármaskörös hullámterének élővilágába és kultúrtörténetébe.

Kisvályoni tanösvény

(8 km; Geszt, Zsadány)
Az útvonal bejárásával megismerhető az itteni erdők, rétek és vizes élőhelyek élővilága, továbbá a különleges vízi világ megőrzése érdekében végzett munkálatok.

Sző-réti tanösvény

(1,8 km; Biharugra)
A Kis-Sárrét egykori mocsárvilágának egyik utolsó hírmondójaként maradt fenn a Sző-rét mocsara. A túra vonala érinti a mocsarat, bepillantást enged a térség különlegesen gazdag madárvilágába, az úrmös szikesek egyedi növényvilágába, míg a pihenőhely mellett az alföldi erdőfoltok odvas fáinak jelentőségéről, a különböző költőládákról szerezhetünk bővebb ismereteket.

Kigyósi tanösvény

(5 km; Szabadkigyós)
A tanösvény a Kigyósi-pusztá növény- és állatfajait, jellegzetes élőhelyeit mutatja be.

Mágor-pusztai tanösvény

(500 m; Vészto-Mágor Történelmi Emlékhely)
Ismerkedés a védett terület természeti és kultúrtörténeti értékeivel.

Réhelyi tanösvény

(1,5 km; Dévaványa–Réhely)
A látogatóközponttól induló tanösvényen megismerkedhetünk a Dévaványai-Ecsegi puszták jellegzetes élőhelyeivel, fontosabb növény- és állatfajtaival.

Bökényi tanösvény

(4 km; Magyarcsanak-Bökény)
Az igazgatóság legújabb tanösvénye 7 állomáson keresztül mutatja be a Maros-ártér változatos élővilágát, köztük a Dél-Tiszántúl egyik legnagyobb kurgánját, a Bekai-halmot.

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK

Vészto-Mágor Történelmi Emlékhely

(tel.: 66/477-148)
A kettős Mágor-halom és egy XII. századi kolostortemplom romjai láthatók.
Nyitva tartás: márc. 15.–ápr. 30.: 10.00–18.00, máj. 1.–aug. 31.: 10.00–20.00; szept. 1.–okt. 31.: 10.00–18.00; nov. 1.–nov. 13.: 10.00–16.00; nov. 14.–márc 14.: zárva.

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Bihari Madárvárta

(Biharugra; tel.: 30/687-0816; e-mail: madarvarta@kmpn.hu)
43 fő részére 3 ágyas, fürdőszobával ellátott szobákkal.
Nyitva tartás: egész évben.

Sterbetz István Tűzokvédelmi Látogatóközpont

(Dévaványa–Réhely; tel.: 66/483-083, 30/445-2409; e-mail: rehely@kmpn.hu)
Turistaszállás 40 fő részére 3 és 4 ágyas, fürdőszobás szobákban; vendégszoba 8 fő részére 2 és 4 ágyas szobákban, közös konyhával, televízióval, hűtővel; sátorkölcsonzési lehetőség.
Nyitva tartás: egész évben.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

tel.: 66/313-855 és 30/303-2589
e-mail: kmpn@kmpn.hu
www.facebook.com/korosmaros
www.kmpn.hu

TUDTA, HOGY...

- a Dévaványai-Ecsegi puszták területén, a Sterbetz István Tűzokvédelmi Látogatóközpontban az érdeklődők közelről is láthatnak tűzokot a természetes élőhelyén?
- a Körösvölgyi Állatparkban európai bölénnyel is találkozhat?

ÓRSÉGI NEMZETI PARK

Harmóniában a természettel

Folyók, patakok által formált dombvidék, erdei fenyvesek és égerligetek, tőzegmohás lápok és láprétek, lepkek és szitakötők, a kanyargós, vadregényes Rába – ez mind az Órségi Nemzeti Park sajátja. A falvakban fehérfalú, boronafalú vagy kődisálsós parasztházakat, „szoknyás” fa haranglábakat, kaszálógyümölcsösöket láthatnak az érdeklődők. Az órségi vendégszeretet mellett a szelíd dombsági táj, a szépséges vadírágok és madárdalok is várják az idelátogatókat.

LÁTOGATÓ- ÉS OKTATÓKÖZPONTOK

Natura 2000 Fogadó- és Látogatóközpont

(Óriszentpéter, Városszer 57.; tel.: 30/444-7067, nyitva tartás: hétfő-péntek 9.00-16.00, jún. 1. - aug. 31.: hétfő-vasárnap 9.00-16.00)
A vendégek az Órségi Nemzeti Park természeti értékeiről, és Vas megye Natura 2000 területeiről szóló kiállítást tekinthetnek meg, emellett a Tourinform Órség irodája is itt található. Nyitva tartás: egész évben.

Áfonyás tanösvény

(3 km; Orfalu)
A környék élővilágának és kulturális értékeinek bemutatása.

Rezgőnyár Tanösvény

(400 m; Óriszentpéter)
Az erdősávok, és a különböző fajok bemutatása.

Élet a kaszálógyümölcsösben tanösvény

(300 m; Szalafő-Pityerszer)
Betekintés a kaszálógyümölcsösök élővilágába.

Malomgát tanösvény

(4 km; Órimagyarósd-Földvár)
A Magyarórsdi-patak és a Vadása-tó környékének, élővilágának bemutatása.

A tanösvények szabadon látogathatók. Előzetes bejelentkezéssel szakvezetés igényelhető.

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK

Órségi Népi Műemlékegyüttes

(Szalafő, Pityerszer 12.; tel.: 30/229-3588)
A helyszínen megőrzött és berendezett műemlékegyüttes épületei szemléletesen mutatják be lakóik életmódját, kulturális örökségét. Lehetőség nyílik a hagyományos kézműves mesterségek kipróbálására, valamint a szatócsbolt és a pajtabüfé igénybevételére. Óshonos háziállatok, európai bölények és eurázsiai vadlovak is láthatóak.
Nyitva tartás: ápr. 1.–nov. 1. hétfő–vasárnap: 10:00–17:00; június 1.–augusztus 31. hétfő–vasárnap: 10:00–18:00.

EGYÉB BEMUTATÓHELYEK AZ IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN

Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont

(Kőszeg, Aradi vértanúk parkja; tel.: 94/563-174)
Interaktív kiállítás és élményösvény a Kőszegi-hegység élővilágáról.
Nyitva tartás: nov. 1.–ápr. 30. kedd–péntek: 10:00–16:00, máj. 1.–okt. 31. kedd–vasárnap: 10:00–17:00, csoportok esetén előzetes bejelentkezés ajánlott.

Sághegyi Múzeum

(Celldömölk; Sághegy utca, tel.: 94/563-174)
Nyitva tartás: ápr. 15.–okt. 15. szerda–péntek 12.00–18.00, szombat–vasárnap 10.00–18.00.
Az interaktív múzeum bemutatja a táj természeti és kultúrtörténeti értékeit, a bányászatot és a szőlőművelés történetét.

Lápok Háza

(Szőce, Ady Endre út 2.; tel.: 30/206-5932)
Interaktív kiállítás a lápok titokzatos világáról.
Nyitva tartás: ápr. 1.–okt. 31. hétfő–vasárnap 10.00–16.00, jún. 1.–aug. 31. hétfő–vasárnap 10.00–17.00.

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Keserűszeri Vendégház

(Óriszentpéter; Keserűszer 17. tel.: 30/229-3588)
3 darab 4 ágyas szoba
Nyitva tartás: egész évben.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

tel.: 30/229-3588
e-mail: tourinform.orseg@gmail.com
www.orseginemzetipark.hu
www.facebook.com/orseginemzetipark

TUDTA, HOGY...

- az Órség 63 százalékát borítják erdők, ami az országos átlag 3,5-szerese?
- a dombhátakra épült házak alkotta településszerkezetet ezen a vidéken „szeres” településnek hívják?
- az Órség lakói a honfoglalás óta folyamatosan itt élnek – ez a táj az egyik legősibb magyar vidék?

AMIRE KÜLÖNÖSEN BÜSZKÉK VAGYUNK – NEMZETKÖZI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETI TERÜLETEINK ÉS ÉRTÉKEINK

VILÁGÖRÖKSÉGI TERÜLETEK

Az UNESCO Világörökség Egyezmény földünk kiemelkedő egyetemes természeti és kulturális örökségének megőrzését szolgálja.

Hazánkban a „természeti” kategóriában kaptak világörökségi címet az Aggteleki- és Szlovák-karszt barlangjai. Szintén ebbe a világörökségi kategóriába tartozik például a Kilimandzsáró Nemzeti Park Tanzániában vagy a Nagy Korallzátony Ausztráliában.

Az ember értékteremtő tájformáló tevékenységét ismerte el a Világörökség Bizottság „kultúrtáj” kategóriában a Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszták, a Fertő-Neusiedlersee kultúrtáj és a Tokaj-hegylajki történelmi borvidék kultúrtáj világörökségi területek esetében. Néhány nemzetközi példa az ebben a kategóriában világörökségi címmel rendelkező területekre: a Loire völgye Franciaországban vagy Pergamon és környezete Törökországban.

EURÓPA DIPLOMÁS TERÜLETEK

Az Európa Tanács kontinensünk természeti örökségének megóvása érdekében hozta létre az Európa Diplomát. Az elismerést olyan védett természeti területek nyerhetik el, amelyek kontinensünk táji sokféleségének megőrzése szempontjából kiemelkedően fontosak. A diplomával nemcsak az adott terület gazdag természeti-táji örökségét ismerik el, hanem az annak megóvása érdekében végzett természetvédelmi tevékenységet is. Hazánkban eddig három terület kapta meg az elismerést:

- a Szénások mint a pilisi len egyedüli élőhelye,
  - a Tihanyi-félsziget vulkáni utóműködéses eredetű felszínformái, valamint
  - az Ipolytarnóci ősmaradvány-együttes.
- Néhány további Európa diplomás terület: Lengyelországban a Bialowieza Nemzeti Park, Spanyolországban a Doñana Nemzeti Park vizes élőhelyei, Ausztriában pedig a Krimml-vízesés.

RAMSARI TERÜLETEK

A nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyek megőrzését és fenntartható, bölcs hasznosítását szolgálja a Ramsari Egyezmény.

Hazánkban jelenleg 29 nemzetközi jelentőségű vizes élőhely, ún. ramsari terület található, amelyek – a Bodroguztól kezdve a kiskunsági Kolon-tavon keresztül a Kis-Balatonig – számos lehetőséget biztosítanak a

rendkívül változatos vízi élővilág megismerésére.

BIOSZFÉRA-REZERVÁTUMOK

Az UNESCO Ember és bioszféra programja keretében kijelölt bioszféra-rezervátumok létesítésének célja a föld nagy ökoszisztéma-típusait reprezentáló, kiemelkedően értékes területek védelme, az ott tapasztalható természetes és emberi folyamatok megfigyelése.

Hazánkban jelenleg hat bioszféra-rezervátum van: az Aggteleki, a Fertő tavi, a Hortobágyi, a Kiskunsági és a Pilisi bioszféra-rezervátum, valamint a jelenleg kétoldalú (horvát-magyar), de hosszú távon kétoldalúra tervezett Mura-Dráva-Duna bioszféra-rezervátum.

A bioszféra-rezervátumok mintaterületként, „élő laboratóriumként” szolgálnak a természeti értékekkel és természeti erőforrásokkal való hosszú távú fenntartható gazdálkodás módszereinek kidolgozásához, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a táj és élővilága fennmaradjon a jövő generációi számára.

KIVÁLÓ EURÓPAI DESZTINÁCIÓK

(European Destinations of Excellence, EDEN)

Az európai turisztikai célterületek sokszínűségének, gazdagságának bemutatását célzó program keretében évente változó, természeti, kulturális vagy szellemi örökség témában pályázhatnak az Európai Unió tagállamainak térségei, amelyek közül országonként egy nyerheti el a Kiváló Európai Desztináció címet.

A hazai versenyeken eddig az alábbi térségek nyertek:

- Magyarország legjobban fejlődő vidéki desztinációja (2007) – Órség
- Magyarország legjobb, élő hagyományokat őrző desztinációja (2008) – Hortobágy
- Magyarország kiváló ökoturisztikai desztinációja (2009) – Írottókö Natúrpark
- Magyarország legígéretesebb természetes vízi desztinációja (2010) – Tisza-tó
- Régi értékek, új funkciók (2011) – Mecsek térsége: Pécsvárad, Pécs, Orfű
- Magyarország legjobb akadálymentes desztinációja (2013) – Kaposvár és a Zselic vidéke
- Magyarország legízletesebb vendégváró úti célja (2015) – Mecseki Zöldút

További információk:

edenineurope.eu, eden.itthon.hu

NATÚRPARKOK MAGYARORSZÁGON

A natúrparkok a helyi közösségek (önkormányzatok, társadalmi szervezetek, gazdálkodó szervezetek és az érintett lakosság) összefogásának eredményeként létrejövő, táji, természeti és kulturális értékek megőrzésén és fenntartható hasznosításán alapuló együttműködések. Hozzájárulnak a terület- és vidékfejlesztés céljainak megvalósításához, a fenntartható turizmus kialakításához, a környezeti nevelési és szemléletformálási kezdeményezések sikeréhez. A natúrparki címet 2004 óta a természetvédelemért felelős miniszter adományozza. Az elismerő címet napjainkig 9 natúrpark kapta meg.

CSERHÁT NATÚRPARK

www.cserhatnaturpark.hu

Nógrád megye közepén, a Cserhát szelíd dombjai között található a különleges szépségű, néprajzi örökségben gazdag aprófalvas vidék. Központja a világörökségi lista első faluja, Hollókő, és itt található a népi építészetéről szintén híres Terény. A legszebb magyar népviseletek közé tartozik a bujáki, a rimóci, a hollókői. A natúrpark több vára, számos kastélya, kúriája, Árpád-kori templomai csalogatják az érdeklődőket.

GERECSE NATÚRPARK

www.gerecsenaturpark.eu

A 2013-ban létrejött natúrparkja, amely a Gerecse hegység és a környező területek (a Duna és az Altal-ér völgye) természeti és kulturális örökségi elemeit, értékörző tájhasználati formáit, a tájra jellemző helyi termékeket hivatott bemutatni. Számos növény- és állatritkaság maradt fenn napjainkig, a magyarsággal évszázadok óta együtt élő szlovák és német nemzetiségek pedig megannyi építészeti örökségi elemet, máig élő hagyományokat hagytak ránk. A gyönyörű fekvésű falvak pezsgő kulturális élettel telnek meg szinte egész évben.

HÉT PATAK GYÖNGYE NATÚRPARK

www.alsomocsolad.hu

A település és táj összhangját jeleníti meg a Hét Patak Gyöngye Natúrpark, mely nyolc önkormányzat együttműködésén alapul, központja Alsómocsolád. Újkőkor óta lakott települései bővelkednek régészeti lelőhelyekben, kulturális értékekben. A természetközeli állapotú vizes élőhelyeket, tiszta vizű forrásokat helyi jelentőségű védett természeti területek létesítésével igyekeznek megővni. Céljuk a táj megőrzése a térség

gazdasági alapjainak biztosításával, komplex területfejlesztés, mely a fenntartható fejlődés elvén valósul meg.

ÍROTTKŐ NATÚRPARK

www.naturpark.hu

A natúrpark a Kőszegi-hegység és környéke 14 kistelepülésének és két történelmi kisvárosának, Kőszegnek és Csepregnek a közigazgatási területére terjed ki. Az erdőfedte hegyek növény- és állatvilága az Alpokkal mutat rokonságot, így hazánkban ritka fajokban bővelkedik. A terület gazdag kultúr-történelmi örökségből kiemelkedik az őskori erődített telep maradványain épült velemi Szent Vid templom, a kőszegi Kálvária, a Cáki pincesor és a Hétforrás. A hegység központi része a Kőszegi Tájvédelmi Körzet keretében természetvédelmi oltalom alatt áll. Az év során aktív turisztikai programokkal, kulturális és gasztronómiai rendezvények széles kínálatával várják az idelátogatókat. A natúrpark 2009-ben elnyerte a „Kiváló Európai Desztináció” címet ökoturisztikai desztináció kategóriában.

KOPPÁNYVÖLGY NATÚRPARK

www.koppanyvolgy.wordpress.com

Hazánk nyolcadik, miniszteri névhasználati címmel rendelkező natúrparkját, 10 külsősomogyi elszegényedett, előregedő és rohamosan fogyó népességű aprófalvából álló térsége, a Koppány-patak fűzi táji egységé. E natúrparkot a többi közül nem elsősorban meglévő természeti és történelmi értékei emelik ki, hanem a helyi gazdaságfejlesztést is integráló, komplex fejlesztési megközelítésmódja. A terület természeti örökségét több mint 100 védett növény gazdagítja, míg táji örökségi értékei közé tartozik két földvár: a Pogány-domb és a

Kócos hegy. A natúrpark vonzerejét a falusi szálláshelyek változatossága és a helyi kézművesség hagyományainak megismerésének lehetősége tovább növeli.

KÖRÖSÖK VÖLGYE NATÚRPARK

www.korosoknaturpark.hu

A Körösök Völgye Natúrpark Egyesületet 2002-ben azzal a céllal alapították meg tagszervezetei, hogy a Körösök Völgye egybefüggő földrajzi terület természeti, környezeti és kulturális értékeit kihangsúlyozva, a fenntarthatóságot maximálisan szem előtt tartva egy „új” turisztikai célterületet kínáljanak a turizmus palettáján. Mára az Egyesület a térségben a terület- és vidékfejlesztés, az aktív - és ökoturizmus, valamint a „zöld” szemléletformálás és a környezeti nevelés zászlóvivőjévé vált. Ennek egyik kiemelkedő eredménye, hogy az Egyesület 2015 áprilisában megkapta a natúrparki cím használatához való hozzájárulást. A 14 natúrparki település „központja” Békéscsaba festői környezetű Széchenyi ligetének közepén, a Körösök Völgye Látogatóközpontban található. Az egyesület programjaival, rendezvényeivel, valamint a Lischka Lipót Tanösvény létrehozásával méltón hozzájárul a Körösök Völgye természeti értékeinek megismeréséhez, a natúrpark ismertségének növeléséhez.

PANNONTÁJ-SOKORÓ NATÚRPARK

www.pannontaj.hu

A Bakonyalja festői szépségű térségében a tiszta levegő és a vadakban gazdag erdőségek kirándulásra, kerékpározásra, lovaglásra, vadászatra csábítják a vendégeket. A natúrpark jelentős része a Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet keretében védett. Látogatói közül mind szépségét, mind jelen-

tőségét, mind turisztikai infrastruktúráját tekintve kiemelkedik a világörökség részét képező Pannonhalmi Főapátság.

SZATMÁR-BEREGI NATÚRPARK

www.szatmarbereg.hu

A Tisza és mellékfolyói által formált beregi és szatmári táj természeti értékei közül legérdekesebbek a tőzegmohás lápok (Csaroda) és a fás legelők (Túristvádi Rókás). A terület nagy része a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzet keretében természetvédelmi oltalom alatt áll. A térség hazánk építészeti emlékeiben egyik leggazdagabb vidéke. Közel 70 műemléke közül leglátványosabb a csarodai Árpád-kori templom, a lónyai harangláb, a nagyszekeresi és a tákosi templom, a szatmárcsekei csónakfejfás temető, és a túristvádi vízimalom. A kisari látogatóközpont a Natúrpark természeti és kulturális értékeit mutatja be – interaktív eszközökkel. A nemrégiben felújított cégénydányádi Kölcsey-Kende kastély és nagyari Luby-kastély is várja a látogatókat

VÉRTESI NATÚRPARK

www.vertesainaturpark.hu

A Vértesi településének és szervezeteinek együttműködésével hazánk első hivatalosan bejegyzett natúrparkjaként jött létre 2005-ben. A natúrpark szíve a vadregényes Vértesi hegység, amelynek sűrű erdősegeit helyenként különleges növényfajokban bővelkedő füves élőhelyek szakítják meg. A hegységet övező alföldi jellegű táj nagy kiterjedésű legelői és vizes élőhelyei gazdag madárvilágot éltenek. Az ide látogatókat Csákváron látogatóközpont, a környéken több tanösvény, gazdag programkínálat, helyi termékek gazdag kínálata várja.

UNESCO GEOPARKJAINK

CSILLAGOSÉGBOLT PARKOK

Geoparks

Geoparkjaink földtudományi öröksége kiemelkedően látványos és gazdag, melyek megőrzéséért és bemutatásáért folyó munkába gyakran a helyi közösségeket is bevonják. A földtudományi értékek – karöltve a kulturális örökségi elemekkel – vonzó geoturisztikai programokat nyújtanak. Az „UNESCO Globális Geopark” elismeréssel 127 Geopark büszkélkedhet, melyek közül 70 az Európai Geopark Hálózat tagja.

Bakony-Balaton
Geopark

Egyesült Nemzetek
Nevelésközi, Tudományos
és Kulturális Szervezete

BAKONY-BALATON UNESCO GLOBÁLIS GEOPARK

www.geopark.hu

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által alapított és fenntartott geoparkba látogatókat képzett geotúra-vezetők, a Csodabogyós-barlangban és a Szentgáli-kölikban barlangi kalandtúrák várják. Földtani bemutatóhelyeket kereshetnek fel, például a geopark nyugati kapuját, a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpontot, vagy Tihanyban a geopark keleti kapujaként is ismert Levendula Ház Látogatóközpontot. A sziglieti Kamon-kő tanösvény, az alsóörsi Vöröskő tanösvény és a mencsehelyi Halom-hegyi vulkán tanösvény mellett számos tanösvény és az Európai Geoparkok Hete programjai is „életet lehelnek” élettelen természeti értékeinkbe.

NOVOHRAD-NÓGRÁD UNESCO GLOBÁLIS GEOPARK

www.nngeopark.eu

Az első országhatárokon átnyúló nemzetközi geopark 28 szlovákiai és 64 magyarországi palóc település gazdag földtani és kulturális örökségét ápolja. A Kárpát-medence földtani fejlődéstörténetének utolsó 30 millió évét, annak változatos tanúbizonyosságát öleli határtalan egységbe. A kialudt vulkánok földjének beléptető kapuja a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság kezelésében levő, Európa Diplomával kitüntetett Ipolytarnóci ősmaradványok Természetvédelmi Terület (osmaradványok.hu). Különleges programokat nyújtó Miocén Parkjában az Európai Geoparkok Hete tiszteletére az ősvilágot elpusztító vulkán újra felmordul.

Az elmúlt évtizedekben rohamosan csökkent azon területek mérete, ahonnan a csillagos égbolt, a Tejút zavaró fényektől mentesen látható. Az emberi települések és létesítmények növekedésével a fölösleges fénykibocsátás is egyre növekszik. Ennek következménye, hogy a csillagos égbolt látványa eltűnik, gyermekeink úgy nőnek fel, hogy nem ismerik a Tejút, de még a Fiastyúkót sem. A csillagos égbolt az emberiség kulturális örökségének része, a természetes éjszakai tájkép részét képező csillagos ég látványát meg kell óvni a jövő nemzedékei számára is. Mindezeket túl nagyon sok faj él a természetben - például rovarok, madarak, denevérek - amelyeket zavar az ember által telepített mesterséges fényforrások által a természetbe kibocsátott fény.

E káros folyamatok megfékezése érdekében a Nemzetközi Sötét Égbolt Társaság (International Dark Sky Association) kezdeményezésére új program indult útjára. Lényege, hogy világszerte csillagoségbolt parkokat hoznak létre olyan térségekben, ahol elenyésző az

éjszakai fényszennyezés és megőrizhető a természetes adottságok.

Csillagoségbolt park lehet az a védett, közösségi tulajdonú vagy használatú terület, melyet állami, vagy helyi köztisztület kezel (pl. nemzeti parkok vagy más kategóriájú védett területek). A parknak kiemelkedően jó minőségű és zavarásmentes éjszakai égbolttal kell rendelkeznie. Az égbolt állapota alapján a park arany, ezüst és bronz besorolást kaphat. Fontos kritérium még, hogy a közvilágításban ernyőzött lámpatesteket használjanak, s hogy a park kezelési terve kitüntetett szerepet szánjon az égbolt védelmének, továbbá legyen lehetőség az éjszakai látogatásra.

Európában elsőként 2009-ben terjesztették fel a Zselici Tájvédelmi Körzet nemzetközi csillagoségbolt-park címmel, majd két évvel később létrejött a Hortobágyi Csillagoségbolt-park, 2017-ben pedig a Bükk Nemzeti Park területe nyerte el e rangos elismerést. További információkért, programokért a fenntartásért felelős szervezetekhez fordulhat.

Bükk Nemzeti Park Igazgatóság

www.bukkicsillagpark.hu

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

www.dnp.hu/zselici/csillagosegbolt-park-2

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

www.hnp.hu/csillagpark

TEMATIKUS TÚRÁK NEMZETI PARKJAINKBAN

TÉLI TÚRÁK A NEMZETI PARKJAINKBAN

Időpont: 2018. január 20–21. és 27–28.

A téli időszakban nemzeti parkjaink egészen más arcukat mutatják felénk. Akik a friss időben csatlakoznak az erdei túrákhoz, megismerhetik a természet igazi csendjét, a téli erdő varázsát. A túrák során az apró mozdulatok hangja is észrevehetővé válik: a friss hó ropogása a bakancstalpak alatt, a megfagyott levél zörgése és a jól megérdemelt forró tea szürcsölése a termoszból. Ilyenkor, mikor a túrázók száma kevesebb, az erdők, mezők és a vízpartok lakói is bátrabban előjönnek rejtékelyükről. A természetvédelmi szakemberek ezeken a napokon olyan fokozottan védett területekre kalauzolnak minket, ahova más időszakban – az élővilág nyugalmanak megőrzése érdekében – nem juthatunk el.

CSILLAGSÉTÁK A NEMZETI PARKJAINKBAN

Időpont: 2018. április 13–15.

A legtöbb ember jól ismeri az őt körülvevő természetet, bármikor visszatál a túra kezdőpontjához. De ugyanezt éjszaka is meg tudnánk tenni? A csillagok minden évszakban biztos pontot adnak az éjszakai tájékozódáshoz. A város fényeitől távol szabad szemmel is jól láthatóvá válnak az ismert és kevésbé ismert csillagképek. Hagyományainkat követve, természetvédelmi szakemberek és meghívott csillagászok vezetnek be minket védett természeti területeink éjszakai égboltjának különleges világába. Az alapismeretek elsajátítása mellett – megfelelő időjárás esetén – a távcsöves csillag les sem maradhat ki a programból.

GEOTÓP NAPOK

Időpont: 2018. október 6. és 13.

Az őszer derekán már a fák és bokrok kezdik hullatni levelüket, de a földtani csodák ekkor bukkanak elénk a lombok ritkulásával, ekkor tárják elénk teljes szépségüket. A geotóp olyan helyszín, ahol az élettelen természet legérdekesebb, leglátványosabb, legjellegzetesebb képződményei találhatók meg. Ezek a képződmények lehetnek különféle felszínformák, sziklafalak, barlangok, kőzetek vagy talajok természetes és mesterséges kibukkanásai, források, ásvány- vagy kővüet-előfordulások, emellett még a természet sok más érdekessége, és persze maga a táj.

Az októberi szakvezetéses túrákon a múltba is tehetünk egy időutazást, bepillantást nyerve évmilliókkal ezelőtti földtörténeti eseményekbe. Vulkánkitörések, tengeráramok, földrengések, földcsuszamlások, gleccserek nem csak a távoli tájak felszínét formálták. Évmilliókkal ezelőtti működésük nyomai ma is meghatározzák hazai tájaink arculatát is. A Fertő vidékétől a Zemplén-hegységig évmilliók óta – és különösen a geotóp napokon – szeretettel várnak mindenkit a hazai élettelen természeti kincseink!

NEMZETI PARKI ERDEI ISKOLÁK

Hazánk védett természeti területeinek és értékeinek megőrzésében és bemutatásában a nemzeti park igazgatóságok élenjáró szerepet töltenek be. A különböző korosztályok tudásalapú, szemléletformáló megszólítását, a természeti környezet szeretetére, tiszteletére irányuló nevelési tevékenységüket széleskörű tudással és tapasztalattal végzik.

A természetvédelmi jeles napok, akcióprogramok megrendezése, az igazgatóságok működési területén lévő iskolák környezeti nevelési tevékenységének segítése, a nemzeti parkokba érkező diákok erdei iskolai programjának biztosítása mind hozzájárul a környezettudatos magatartásforma elsajátításához. A hazai nemzeti parkokba látogató diákcsoportokat korszerű erdei iskolai infrastruktúra, érték alapú bemutatási feltételek, látogatóközpontok, tanösvény-hálózat, élményösvények és egyéb bemutatóhelyek várják.

MINŐSÍTETT ERDEI ISKOLA, ERDEI ÓVODA PROGRAM

A nemzetipark-igazgatóságok minősített erdei iskola/erdei óvoda programjai nagy hangsúlyt fektetnek a természet, mint egészséges közeg jótékony hatásainak kiaknázására, a szabad természet, az erdő bensőséges befogadására oly módon, hogy a tanulóknak a természetet tisztelő attitűd váljék meghatározóvá. Módszertanuk tengelyében a személyes megtapasztalás, a kaland, a felfedezés öröme keresztül történő elsajátítás, tudásgyarapítás, készségfejlesztés áll. A nemzeti parkok és egyéb védett természeti területek helyszíni adottságokhoz igazodó programok az élmények közös, oldott feldolgozásán keresztül teremtik meg természeti közegben a közösségi együttlét alapjait, így járulva hozzá a természetben való viselkedés alapszabályainak és az erdei iskola tematikájából adódó alapismeretek elsajátításához.

NEMZETI PARKI ERDEI ISKOLA BÁZISHELYEK:

- Szalamandra Erdei Iskola, Szögliget (Aggteleki NPI)
- Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza, Bakonybél (Balaton-felvidéki NPI)
- Tihanyi Levendula Erdei Iskola, Tihany-Sajkod (Balaton-felvidéki NPI)
- Bábakalács Erdei Iskola, Felsőtárkány (Bükki NPI)
- Hiúz Ház Erdei Iskola és Látogatóközpont, Szokolya-Királyrét (Duna-Ipoly NPI)
- Kőköröcsin Ház Erdei Iskola, Esztergom (Duna-Ipoly NPI)
- Csapody István Természetiskola, Fertőújlak (Fertő-Hanság NPI)
- Kócsagvári Erdei Iskola, Sarród (Fertő-Hanság NPI)
- „Fecskeház” erdei iskola, Hortobágy-Máta (Hortobágyi NPI)
- Naprózsza Erdei Iskola, Fülöpháza (Kiskunsági NPI)
- Kontyvirág Erdei Iskola, Lakitelek-Töserdő (Kiskunsági NPI)
- Bihari Madárvárta, Buharugra (Körös-Maros NPI)
- Sterbetz István Tűzokvédelmi Látogatóközpont, Dévaványa (Körös-Maros NPI)
- Körösvölgyi Látogatóközpont, Szarvas (Körös-Maros NPI)
- Harmatfű Természetvédelmi Oktatóközpont, Órszentpéter (Órségi NPI)

NEMZETI PARKI TERMÉK

www.nemzetiparkitermek.hu

A nemzeti parkjainkba látogatók közül sokan keresik az adott régióra jellemző sajátos termékeket, különlegességeket, a helyi termék-előállítókat, kézművesmestereket. A Nemzeti Parki Termék védjegy arról biztosítja a vásárlókat, látogatókat, hogy a kezükbe, asztalukra kerülő termékek védett természeti területen vagy Natura 2000 területen, elsősorban helyi alapanyagokból, a helyi hagyományoknak megfelelően és a természetvédelem céljaival összhangban készültek.

Az elismerő címet – többek között – őrségi és hortobágyi kézművestermékek, tihanyi levendulatermékek, medvehagymás ételek, hegyvidéki sajtok, biogyümölcslevek és -szörpök, különleges ízvilágú borok, pálinkák és sörök, gyógynövényekből készült teák, erdei gyümölcsökből előállított lekvárok, különleges mézek, bivaly- és szürkemarha-szalámik, -kolbászok tudhatják magukénak. Az igazgatóságok területére látogatók most már olyan szálláshely szolgáltatást is igénybe vehetnek, amely ezzel a minősítéssel rendelkezik.

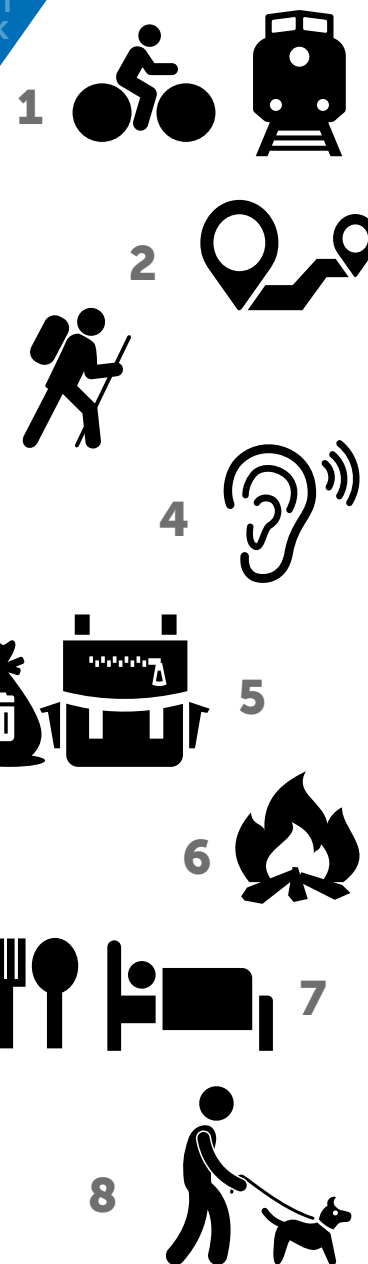
Aki a védjegyet magán viselő terméket emel le a polcra, azon túl, hogy hazavihet egy szeletet a régió ízeiből, hagyományából, azt a jóleső érzést is magáénak tudhatja, hogy választásával közvetlenül a természeti értékek fenntartásához járul hozzá.

Kóstolja meg ön is nemzeti parkjaink különleges ízeit, válasszon ajándékot az egyedi kézművestermékekből!

Keresse a nemzeti parki bemutatóhelyeken!

7+1 TIPP NEMZETI PARKI TURISTÁKNAK

1. A nemzeti parkok megközelítése során lehetőség szerint részesítsük előnyben a kerékpárt vagy a vonatot. Amennyiben mégis autóval utazunk, célszerű barátainkkal, ismerőseinkkel közösen használni a gépkocsit. A természeti területet gyalog vagy más engedélyezett közlekedési eszközzel járjuk be.

2. Az erdei barangolásunk közben maradjunk a kijelölt utakon. Ha elhagyjuk az utat, az állatok, amelyek megszokták, hogy az emberek az utakon mozognak, elmelegülnek, így nem tudjuk őket megfigyelni. A kijelölt utakról letérve észrevétlenül is kárt tehetünk az értékes és szép növényekben.

3. Különösen hosszabb túrák esetén gondosan válogassuk meg az öltözékünket. A réteges öltözködés minden esetben praktikus lehet. Célszerű kerülni a feltűnő színű ruházatot, hogy a természethez ily módon is alkalmazkodva, minél többet megismerhessünk belőle.

4. A természetben járva figyeljünk a természet hangjaira. Ügyeljünk arra, hogy a lehető legkevesebb zajt csapjunk. Ha nem zavarjuk meg az élővilág rendjét, könnyebben megfigyelhetjük például az állatok természetes viselkedését. Ha csendben járjuk az utunkat, a többi turistát sem zavarjuk.

5. A természeti területeken nem biztos, hogy mindenütt találunk szeméttárolót. A környezetszennyezés elkerülése érdekében a természetjárás során keletkező szemetet ne dobjunk el, hanem gondosan elcsomagolva tegyük vissza a hátizsákunkba. Figyeljünk arra, hogy ne hagyjunk nyomot magunk után a természetben.

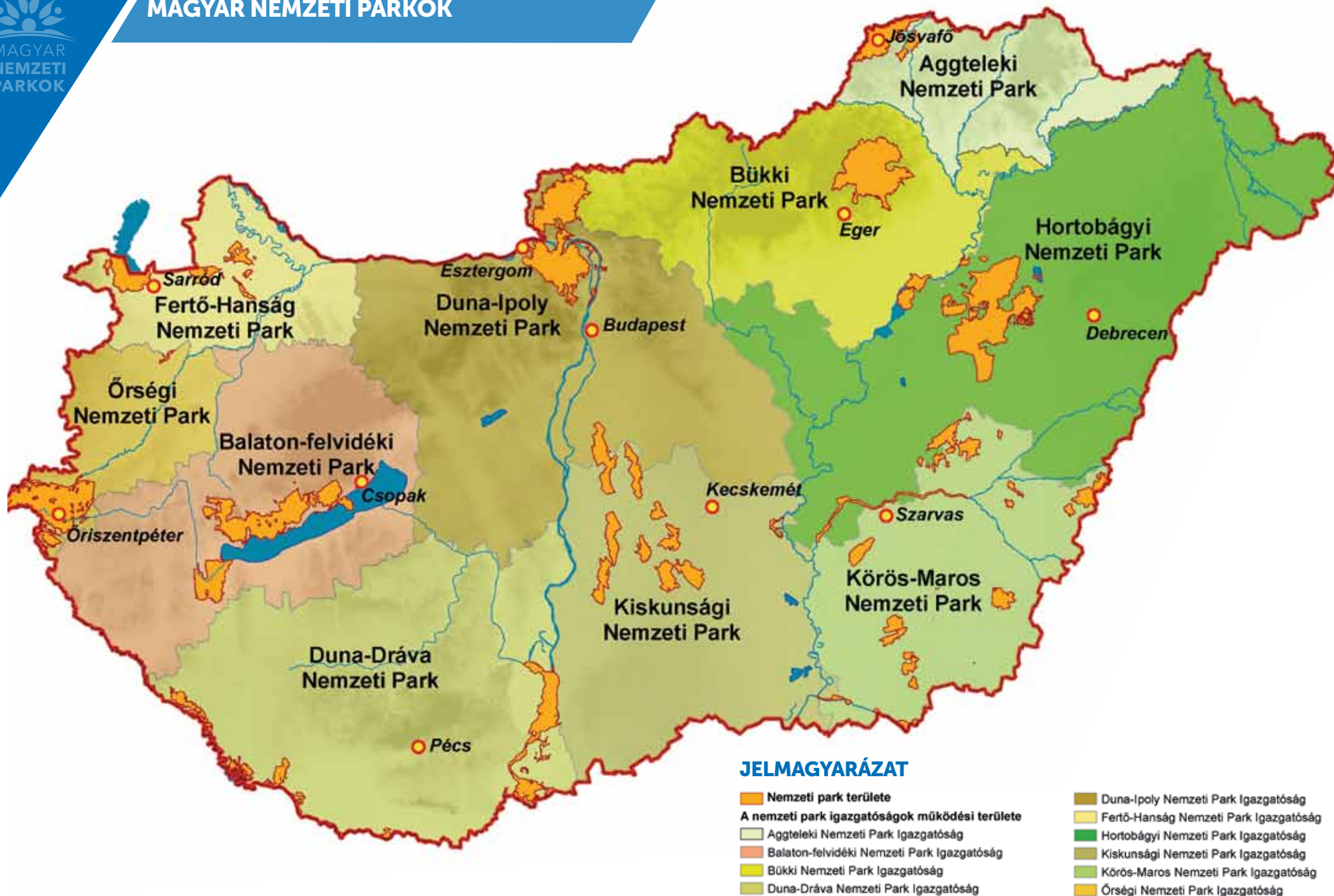
6. A nemzeti parkok szabadon látogatható területein padokat, tüzrakó helyeket, kilátókat is találunk. Ezeket ott alakították ki, ahol a lehető legkevesebbet zavarják a környezetet. Itt kényelmesen pihenhetjük ki fáradalmainkat útközben, és eredményesen figyelhetjük meg a természetet.

7. A védett természeti területeken a szabadban történő sátorozás általában nem engedélyezett, ezért a környéken ajánlott szállást keresni. Amennyiben a helyiek által üzemeltetett szálláshelyet, vendéglőt vesszük igénybe, és helyi alapanyagokból készült – például nemzeti parki termékeket – fogyasztunk, a helyi gazdaságot is támogatjuk.

+ 1. Amennyiben a kirándulásra kutyánkat is magunkkal viszük, mindenképp tartsuk pórázon, hiszen ez kedvencünk érdekét is szolgálja.

A fenti szabályok betartásával nem csak a természetet óvjuk. A háborítatlan természeti környezet másoknak is nekünk is TÖBB ÉLMÉNYT NYÚJT. Természeti örökségünk megőrzése közös felelősségünk.

MAGYAR NEMZETI PARKOK

HASZNOS INFORMÁCIÓ

MAGYAR
NEMZETI
PARKOK

Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

3758 Jósavfő, Tengersizem oldal 1.
Telefon: +36-48/506-000
Fax: +36-48/506-001
info.anp@t-online.hu
www.anp.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.
Telefon: +36-87/555-260
Fax: +36-87/555-261
bfnp@bfnp.hu
www.bfnp.hu

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

3304 Eger, Sánc u. 6.
Telefon: +36-36/411-581
Fax: +36-36/412-791
titkarsag@bnpi.hu
www.bnpi.hu

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

7625 Pécs, Tettey tér 9.
Telefon: +36-72/517-200
Fax: +36-72/517-229
dunadrava@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

1121 Budapest, Költő u. 21.
Telefon: +36-1/391-4610
Fax: +36-1/200-1168
dinpi@dinpi.hu
www.dunaiopoly.hu

Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság

9435 Sarród, Rév-Kócsagvár, Pf. 4.
Telefon: +36-99/537-620
Fax: +36-99/537-621
info@fhnp.kvvm.hu
www.ferto-hansag.hu

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

4024 Debrecen, Sumen u. 2.
Telefon: +36-52/529-920
Fax: +36-52/529-940
hnp@hnp.hu
www.hnp.hu

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

6000 Kecskemét, Liszt F. u. 19.
Telefon: +36-76/482-611
Fax: +36-76/481-074
titkarsag@knp.hu
www.knp.hu

Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság

5540 Szarvas, Anna-liget 1.
Telefon: +36-66/313-855
Fax: +36-66/311-658
kmnp@kmnp.hu
www.kmnp.hu

Órségi Nemzeti Park Igazgatóság

9941 Óriszentpéter, Városszer 57.
Telefon: +36-30/444-7067
Fax: +36-94/428-791
orseginp@onp.kvvm.hu
www.orseginemzetipark.hu

Látogasson el a nemzetipark-igazgatóságok központi honlapjára:
www.magyarnemzetiparkok.hu

Keresse a Magyar Nemzeti Parkokat
Facebookon és Instagramon is!

Kiadta: Földművelésügyi Minisztérium (www.fm.gov.hu)

A kézirat lezárásának időpontja:
2018. január
Ingyenes kiadvány

MAGYAR NEMZETI PARKOK HETE

Értékek és élmények nyomában nemzeti parkjainkban

Május 25. – **Ökoturisztikai és természetvédelmi szakmai konferencia**

Helyszín: Sopron

Előzetes bejelentkezés szükséges!

Május 25–27. – **Központi nagyközönségi rendezvény**

Helyszín: Sopron, Várkerület

- „Zöld forgatag”
nemzeti parkjaink bemutatkozása, nemzeti parki termékek kirakodóvására
- *Gyermek és családi programok*
- *Játékos természetismereti vetélkedők garantált nyereményekkel*
- „A nemzeti parkok ízei”
nemzeti parki termékek vására

Május 28–június 3. – **Fedezze fel Magyarországi természeti kincseit!**

Fedezze fel a számtalan természeti kincset rejtő nemzeti parkjainkat és egyéb védett természeti területeinket! Egy héten keresztül izgalmas kalandtúrák, ingyenes családi programok és számos bemutatóhelyen kedvezmények várják önt és kedves családját hazánk legszebb tájain!

Induljon el Ön is az „értékek és élmények nyomában”!

További információ:

www.magyarnemzetiparkok.hu/mnph